

Előterjesztés

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2012. május 31-i ülésére

Tárgy: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Az előterjesztést készítette:

Nagy Judit irodavezető
Intézményirányító és
Településfejlesztési Iroda

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta

Önkormányzat Intézményeinek
Bizottsága

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

Kutasiné Nagy Katalin sk.
jegyző

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata
Képviselő-testületének 2012. május 31-i ülésére

Tárgy: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése
Iktatószám: I/6053/6/2012.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése előírja: „A települési önkormányzat és a megyei fenntartó a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhivatalnak. A gyámhivatal az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve a megyei fenntartó felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhivatal javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete megfogalmazza a települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit. Az előterjesztés mellékletét képező beszámoló a jogszabály által meghatározott sorrendet követi az alábbiak szerint:

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

I. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,

- egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,

- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.

III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),

- gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

IV. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések:

- védelemben vettek száma, a védelemben vétel okai, felülvizsgálatok eredménye,

- ideiglenes hatályú elhelyezések száma, okai, gyámhivatali felülvizsgálat eredménye.

V. A gyámhivatal székhelye szerinti önkormányzat által készített átfogó értékelés tartalmazza a jegyzői gyámhatósági intézkedésekre vonatkozó adatokon kívül a városi gyámhivatal hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatokat is.

VI. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

VII. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

VIII. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

IX. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogvédelem stb.).

A beszámoló elsősorban Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményének szervezésében 2012. március 30-án megtartott gyermekvédelmi konferencia anyagára épül, melyhez adatot szolgáltatottak:

- a Fekete István Általános Iskola és Kollégium,
- a Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde,
- a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,
- a Bács-Kiskun Megyei, Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatának Pártfogói Felügyeleti Szolgálat,
- a Kecskeméti Rendőrkapitányság Lajosmizsei Rendőrőrs.

A Konferencián összesen 27 fő vett részt.

A konferencia első előadásában **Vadász Jánosné**, a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa értékelte a jelzőrendszer munkájának tapasztalatait a tagok éves írásos beszámolóinak alapján. Az előadás összegzéséből kitűnt, hogy Lajosmizse városában a jelzőrendszer a törvényi kötelezettségeknek eleget téve, jól működik, tevékenységük a Szolgálat munkatársainak köszönhetően összehangolt, és célirányos.

A második előadásban **Dr. Tóth Imre rendőr őrnagy** Kecskeméti Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Megelőzési és Áldozatvédelmi Alosztályának munkatársa révén a **gyermek-és ifjúkori bűnözés okaiba** nyerhettek a résztvevők betekintést. Az előadó külön felhívta a jelenlevő szakemberek figyelmét az internetes bűnözés veszélyeire, valamint az ennek elkerülése érdekében követendő magatartásra.

A harmadik előadás keretében **Dr. Pálfyné Dr. Boros Hajnalka, a fiatalok ügyésze** az **ügyési tapasztalatokat** összegezte a **fiatalokat érintő jogesetek tekintetében**. Az adatvédelmi szabályokat messzemenően szem előtt tartó, példákkal fűszerezett előadásából kitűnt, hogy a konferencia témakörének meghatározásánál kiemelt korcsoportok érintettsége a bűncselekmények elkövetésében valóban sokrétű, s ennek megfelelően a velük való törődés egyénre szabott, speciális gondozói munkát igényel, amelyet tapasztalata szerint a gyermekvédelmi alapellátásban dolgozó szakemberek teljes körűen el tudnak látni.

A negyedik napirendi pontban **Gaál Béla, a Bács-Kiskun Megyei Büntetés Végrehajtási Intézet sajtóreferense a szabadulás utáni visszailleszkedés esélyeit taglalta**. A résztvevő szakemberek betekintést nyerhettek a fogvatartottak hétköznapjaiba, a fiatalok elítéltekkel személyre szabott nevelési terv szerint folyó munkába. Az alkalmazott módszerek közül külön kiemelte a humánus bánásmódot, az emberi hang fontosságát, de ugyanakkor ezzel párhuzamosan a szigorú és következetességet.

A rendezvény utolsó előadásában **Susiné Opóczki Mária, a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatának hivatásos pártfogója a társadalomba való visszailleszkedéshez nyújtott pártfogói segítségről** beszélt, melynek során külön kiemelte a szakemberek összefogásának fontosságát.

A gyermekvédelmi konferencia résztvevői, és a gyermekvédelmi tevékenységet tartalmazó beszámolók megfogalmazzák, hogy az életben a gyermekvédelem ott kezdődik, amikor is a szülők felelősségteljes döntést hoznak a gyermekvállalás tekintetében. A legideálisabb, ha a gyermek őt szerető, gondoskodó családba születik. A klasszikus családszerkezet napjainkra megváltozott. Egyre több a gyermeket egyedül nevelő szülő. Meghatározóvá vált a gyermeket nevelő családok anyagi helyzete. Pedagógusok, hatósági ügyintézők, szociális munkások tevékenységük végzése során tapasztalják, hogy a pénzintézeti hiteltörlesztések, a lakás fenntartása, a közüzemi számlák időben történő fizetése már gondot jelent azon családoknál is, ahol mindkét szülőnek van munkabérből származó jövedelme. Az adósok már nehezen tudják a korábbi években vállalt magas, sok esetben a

rendszeres és megfelelő szintű jövedelemhez viszonyított kirívóan magas pénzügyi költséget törleszteni. A kilátástalanság érzése további konfliktusokat eredményez a családon belül.

Az anyagi veszélyeztetettségre közös erővel kell odafigyelni, mert annak súlyosbodása, vagy a veszélyeztetettséget kiváltó okok halmozódása következtében kritikus élethelyzetek állhatnak elő a családban.

A beszámoló alapján elmondható, hogy a gyermekvédelem céljainak és feladatainak megvalósítása egyre nehezebb, és kiemelt fontosságúnak tekintendő.

A fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a T. Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

.../2012.(.....) ÖH

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának átfogó értékelése

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete tartalmi követelményeinek megfelelő, és az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló – az előterjesztés mellékletét képező - átfogó értékelést elfogadja.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2012. május 31.

Lajosmizse, 2012. május 11.

Basky András sk.
polgármester

Lajosmizse Város Önkormányzat 2011. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának átfogó értékelése

I. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Lakosság száma és koreloszlása 2011. december 31-én

Település	Településtípus	Lakosság (fő)	0-2 éves korúak	3-6 éves korúak	7-14 éves korúak	15-18 éves korúak	0-18 éves korúak
Lajosmizse	Város	11656	350	502	1010	518	2380
Felsőlajos	Község	969	16	33	94	45	188

Forrás: Okmányiroda

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások Lajosmizsén

(Készítette: Bodáné Szabó Andrea Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatala Hatósági Iroda, vezető tanácsos)

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény nem jelent rendszeres pénzellátást, hanem a jogosultság megállapítása esetén a normatív természetbeni kedvezmények igénybevitelére, valamint évente kétszer adandó pénzbeli ellátás igénybevitelére jogosít.

Lajosmizsén 2011. évben összesen 994 gyermek volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ami összesen 490 családot érintett. A kedvezményben részesülő gyermekek családjában az egy főre jutó jövedelem nem érte el az öregségi nyugdíj legkisebb összegét, ami 2011. évben 28.500,- Ft volt. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek további kedvezményekben is részesülhetnek, mint például az ingyenes tankönyv, vagy az intézményi térítési díjkedvezmény, ami általában 50 %-os kedvezményt jelent.

2011 évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény egyszeri kiegészítésében

- augusztus hónapban 990

- december hónapban 982 gyermek részesült. A támogatás összege 2011.évben 5800,- Ft volt.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult.

2011 évben kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban 1 gyermek részesült.

Óvodáztatási támogatás

Annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá

- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról-óvodáztatási támogatás állapítható meg.

A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig ő, legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

Az óvodáztatási támogatást ugyanazon gyermek után csak az egyik szülő igényelheti.

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztése

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvényt (továbbiakban: Cst.), valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt (a továbbiakban: Gyvt.) a tankötelezettség teljesítésével összefüggésben módosító 2010. évi LXVI. törvény 2010. augusztus 30-ai hatállyal bevezette az iskoláztatási támogatás jogintézményét. Az új jogintézmény célja a tankötelezettség teljesítésének, ezáltal a gyermek helyes irányú fejlődésének elősegítése. A 10 órás iskolai hiányzás után végzésben figyelmeztettük a szülőt a további hiányzások következményeiről, 50 óra igazolatlan hiányzás után a kiskorú védelembe vételére és, az **iskoláztatási támogatás felfüggesztésére került sor.**

Az igazolatlan iskolai hiányzások miatti jelzések, és intézkedések 2011. évben

10 órás jelzés	52
50 órás jelzés	8
Támogatások jogerős felfüggesztése	8
- RGYK- ban részesülő gyermek	2
- RGYK- ban részesülő gyermek	6
Felfüggesztéssel egyidőben védelembe vett	8
Felülvizsgálatok száma	15
- Fenntartás	13
- Megszüntetés	2

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások Felsőlajoson

(Készítette: Rostásné Rapcsák Renáta Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatala
Felsőlajosi Kirendeltség kirendeltségvezető)

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A kedvezményre való jogosultság feltételeit a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza.

2011. évben településünkön összesen **67 gyermek** részesült gyermekvédelmi kedvezményben, ami **49 családot** érintett.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma az egy főre jutó családi jövedelem szerint a jogosultság megállapításakor

Megnevezés	Egy főre jutó családi jövedelem			Összesen
	a nyugdíjminimum felét nem éri el	a nyugdíjminimum fele, ill. annál több, de a nyugdíjminimumot nem éri el	a nyugdíjminimumot eléri, ill. meghaladja	
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	4	17	46	67

Forrás: saját összeállítás

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény nem egy rendszeres pénzellátást jelent. Megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének; az augusztus és november hónapban adandó egyszeri pénzbeli támogatás valamint külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére (pl.: tankönyvtámogatás).

Gyermekétkeztetés esetén a kedvezmény mértéke a bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermekek után az intézményi térítési díj 100%-át, az előbbieken nem említett és rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény után az intézményi térítési díj 50%-át.

2011. évben kedvezményes étkeztetésben résztvevők száma

Térítés mértéke/fő	Fekete István Általános Iskola és Kollégium Felsőajosi Tagintézménye	Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőajosi Tagintézménye
100%-os kedvezmény	29	20
50%-os kedvezmény(tartósan beteg, súlyosan fogy, három gyermekes család gyermeke)	12	9
Kedvezményben részesülők mindösszesen	41	29
Étkezést igénybe vevő gyermekek száma mindösszesen	59	55

/Forrás: IGSZ-Lajosmizse; Meserét Lajosmizse Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőajosi Tagintézménye/

Fenti táblázatból is kitűnik, hogy az intézményekbe járó gyermekek több mint a fele térítési díj kedvezményben részesül.

Egyszeri pénzbeli támogatás

A település önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában
- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában pénzbeli támogatást folyósít.

A támogatás mértéke 2011. évben gyermekenként 5.800 Ft volt.

Elmúlt év augusztusában 70 fő, november hónapban 69 fő részére igényeltünk le egyszeri támogatást, így összesen 817.800.- Ft-ot fizettünk ki.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem elutasítására nem került sor.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki

- a) a gyermek tartására köteles, és
- b) nyugellátásban, vagy baleseti nyugellátásban, vagy nyugdíjszerű rendszeres szociális pénzellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül.

A település önkormányzat jegyzője annak a gyámul kirendelt hozzátartozónak, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában
- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában pénzbeli támogatást folyósít.

Ennek esetenkénti összege 2011. évben gyermekenként 6.270.- Ft.

A tavalyi évben ezen ellátásra kérelem nem érkezett.

Óvodáztatási támogatás

A jegyző annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a **három-, illetve négyéves** gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, - a tárgyév június és december hónapjában támogatást folyósít.

A támogatás **további feltétele**, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Emellett további feltétel a gyermek rendszeres óvodába járatása. Az erről szóló igazolást az óvoda állítja ki.

Az óvodáztatási támogatás összege a 2011. évben gyermekenként első alkalommal húszezer forint, ezt követően esetenként és gyermekenként tízezer forint.

Óvodáztatási támogatás megállapítására jogosult gyermek 2011. évben nem volt.

Iskoláztatási támogatás

2010. szeptemberében lépett hatályba a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos 2010. évi LXVI. törvény, mely módosította a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvényt, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt.

A jegyzői gyámhatóság teendőit az említett törvények határozzák meg a tankötelezettség mulasztásával, **az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztésével és természetben történő nyújtásával kapcsolatban.**

Tankötelezettség az általános iskolában, gimnáziumban, szakközépiskolában valamint szakiskolában teljesíthető. Amennyiben a tanköteles korban lévő gyermek igazolatlan mulasztása **eléri a 10 tanórát**, az iskola köteles értesíteni a jegyzőt. Az értesítés után végzésben hívja fel a szülő figyelmét a gyermek mulasztásának következményeiről. Amennyiben a gyermek mulasztása már eléri az **50 tanórát**, akkor a jegyző a gyermeket védelembe veszi, és az iskoláztatási támogatás felfüggesztéséről hoz döntést.

2011. évben négy gyermek esetében kaptunk iskolai tájékoztatást 10 órás mulasztásról. 50 tanórát meghaladó iskolai hiánnyal rendelkező tanuló a településen nem volt.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást biztosító ellátások Felsőlajoson:

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A települési önkormányzat Képviselő-testülete gyermeket a rendeletében meghatározott mértékű rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család **időszakosan létfenntartási gondokkal küzd** vagy **létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.**

Elsősorban azokat a gyermekeket, illetve családokat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások - különösen

- a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása,
- a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások,
- a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve
- a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése,
- betegség vagy iskoláztatás

miatt anyagi segítségre szorulnak.

Felsőlajos Község Önkormányzatának a gyermekvédelmi támogatásokról, valamint a gyermekjóléti alapellátásokról szóló 11/2009. (XII.1.) önkormányzati rendelete szerint az egy alkalommal odaítélhető összeg gyermekenként 1000.- 5.000.- forintig terjedhet.

2011. évben kérelem benyújtására nem került sor.

III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

(Készítette: Dr. Mészáros-Petike Zsuzsanna

Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézmény - gyermekjóléti szolgálat vezető)

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

1. Célja

A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi- és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

2. Feladata

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja:

- a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését,
- a gyermek veszélyeztettségének megelőzését,
- a kialakult veszélyeztettség megszüntetését,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi- és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal szervezési (szervező tevékenység), szolgáltatási (ellátások közvetítése) és gondozási (ellátások teljesítése) feladatokat végez.

3. Szervezeti forma

Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményének (a továbbiakban: Intézmény) alapító okirata 2001. január 1. - én lépett hatályba. Ettől az időponttól fogva a fenntartó egy integrált szervezet keretein belül gondoskodik a törvényekben meghatározott kötelező, s önként vállalt egészségügyi, gyermekjóléti és szociális feladatairól. Az Intézményen belül 2009-ben szervezeti átalakítás történt, amely a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (továbbiakban: Szoc.tv.) rendelkezéseisei szerinti: az Alapszolgáltatási Központ integrálja a szociális alapszolgáltatásokat és a gyermekjóléti szolgáltatást. A Gyermekjóléti Szolgálat az Alapszolgáltatási Központon belül önálló szakmai egységként működik és ellátja a gyermekjóléti szolgáltatást. Élén önálló vezető áll, a gyermekjóléti szolgálat szakmai egység vezetője.

4. Működési terület

A Gyermekjóléti Szolgálat működési területe Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területe.

5. Ellátottak köre, az igénybevételének módja

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet – a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről – 6. § (1) bekezdése alapján, az 1997. évi XXXI. törvény – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról – 39. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatást úgy kell szervezni, hogy az – szükség esetén

– kiterjedjen a településen vagy településrészen élő valamennyi gyermekre. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást –lehetőség szerint- a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

Az ellátottak köre Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területén élő 0-18 éves gyermekek. A gyermekjóléti szolgáltatás hatékony megvalósulása érdekében tevékenységünk nem csak a gyermekekre terjed ki, hanem azok környezetére, családtagjaira is. A szolgálat családgondozói személyes segítő kapcsolat keretében, a családot komplex egységként kezelve, a szociális munka módszereinek és eszközeinek összetett módon való felhasználásával védik a kiskorúak jogait, érdekeit.

A gyermekjóléti alapellátás igénybevétele térítésmentes és zömében önkéntes.

Amennyiben a gyermek veszélyeztetettsége alapellátás keretében nem szüntethető meg, a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezi, javaslattal élhet a személyes gondoskodás körébe tartozó, illetve egyéb hatósági intézkedésre:

- a jegyző felé, a gyermek védelembe-vételére, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- a városi gyámhivatal felé, a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére vagy nevelésbe vételére.

6. Személyi feltételek

- 1 fő szakmai egység vezető: általános szociális munkás és tereptanári végzettséggel, szociális szakvizsgával. Jelenleg GYES-en van, vezetői munkakörben történő helyettesítését megbízás alapján az Alapszolgáltatási Központ vezetője látja el, aki jogász, szociális munkás végzettséggel rendelkezik. Családgondozói munkakörében 1 fő szociális munkás helyettesíti.
- 2 fő családgondozó: általános szociális munkás végzettséggel, valamint
- 1 fő családgondozó szociálpedagógus végzettséggel rendelkezik.

Szakképzettségi arány: 100%

7. Továbbképzések

- Pesterzsébeti CSILI Művelődési Központ szervezésében, az Országos Gyermekvédelmi Konferencia keretein belül jelen voltunk a „Szakmafejlesztés a gyermekvédelemben” című továbbképzésen, 2011. május hónapban
- Kecskemét és Térsége Többcélú Társulás keretein belül a szolgálat munkatársai minden hónapban egy-egy alkalommal csoportos- és egyéni esetmegbeszélésen vesznek részt.
- A Menedék Egyesület szervezésében „Interkulturális kompetencia és szakmai önismeret fejlesztés a migránsokkal dolgozó szociális szakemberek számára” elnevezésű szakmai képzésen és tréningen vett részt egyik munkatársunk 2011. november hónapban.

8. Tárgyi feltételek

A Gyermekjóléti Szolgálat az Egészségházban működik 2008. november 1-től. A tárgyi feltételek megfelelnek a jogszabályi és a szakmai követelményeknek egyaránt.

A földszinten a Családsegítő Szolgálattal, a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal, valamint a Gondozási Részleggel közösen használt két interjú szoba, és egy várakozó helység szolgálta az ügyfélforgalom lebonyolítását. 2011. október 1. napjától az intézmény földszintjének részbeni funkcionális átalakítása következtében az eddigi kettő interjúszoba funkciója megváltozott, s helyettük új helyen, 1 interjúszoba került kialakításra, melyet a Családsegítő Szolgálattal, valamint a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal közösen használunk. A közös használat az ügyfélfogadási idő tematikus beosztása és megállapítása révén nem zavarja az egyes szolgálatok működési tevékenységét. Az ügyfélforgalom lebonyolításához szükséges berendezési és felszerelési tárgyak, tárgyi eszközök (telefon, internetes kapcsolattal rendelkező számítógép, fénymásoló, stb.) biztosítottak. Fentiek

kívül a szükséges kiszolgálóhelyiségek (női, férfi és mozgáskorlátozott WC) használatának lehetősége is klienseink kulturált kiszolgálását biztosítja.

2011-ben a családgondozók munkaszobái vonatkozásában is történtek változások.

Szolgálatunk munkatársai a Családsegítő Szolgálat által eddig használt munkaszobába költöztek át, mely a kétszintes épület emeletén található. A munkaszobához teakonyha tartozik. A munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételek itt is adóttak. A helyiség jól fűtött, világos. Mindenki kizárólagos használatú íróasztallal, székkal, és zárható szekrénnel rendelkezik. Közös telefonhasználat, internetes kapcsolattal rendelkező számítógép, és laptop áll a munkatársak rendelkezésére. A faxolási és fénymásolási lehetőség az igazgatóságban vehető igénybe.

9. Jogszabályi háttér

Törvényi háttére:

- 1997. évi XXXI. törvény – A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról,
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet- a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról,
- 281/1997. (XII.23.) Kormányrendelet- A gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodást nyújtó intézmények működésének engedélyezéséről,
- 149/1997. Kormányrendelet- A gyámhatóságról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról,
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról,
- Az Intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata,
- A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai programja,
- Munkaköri leírások.

A gyermekjóléti szolgáltatás működésének tapasztalatai

1. Gondozás

1.1. Gondozásban lévők száma

A gondozásban lévő gyerekek száma összesen: 193 fő

- alapellátásban: 107 fő
- védelembe vett: 48 fő
- átmeneti nevelt: 30 fő
- ideiglenes hatállyal elhelyezett: 8 fő
- utógondozás: 0 fő

1.2. A gyermekek veszélyeztetettségének főbb okai

- anyagi problémák (alacsony jövedelem, munkanélküliség, nehéz megélhetési körülmények),
- lakáskörülmények (minimális komfortfokozat, lakhatás minimális feltételeinek hiánya, gettósodott városrészek),
- nem megfelelő életvitel (szülői elhanyagolás, szenvedélybetegségek),
- családi problémák (szülők közötti kapcsolat megromlása, válás, családtagok közötti nem megfelelő kommunikáció),
- fejlődési rendellenességek,
- tanulási, mentális, viselkedési zavarok, agresszív magatartásformák.

1.3. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

A szolgálat minden hónap első szerdáján megtartotta a jelzőrendszeri értekezletet. A jelzőrendszeri tagoknak minden alkalommal írásos meghívót küldtünk, az értekezletről emlékeztetőt és jelenléti ívet készítettünk. A jelzőrendszeri tagok mindegyike szinte mindig képviseltette magát a havi értekezleteken. A szolgálattal való kapcsolatuk szoros és jó.

A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működése a szakmai szabályoknak megfelel. A téma problémás esetek megbeszélése, együttgondolkodás, javaslattevés a veszélyeztetettség megelőzésére, megszüntetésére és a gyermeknek a családjában történő nevelkedésének elősegítésére. Aktuális információk, a gyermekvédelmi munkát elősegítő tudnivalók, teendők megvitatására is sor került. Az előbbieken túl 2011-ben is közösen határoztuk meg a leginkább rászoruló gyermekek névsorát a *Mindenki Ebéd* program céljának teljesülése érdekében. A szolgálat prevenciós programjairól informáltuk a megjelenteket, tapasztalatot cseréltünk, bővítettük a bevont gyermekek számát. A jelzőrendszeri tagok törvényi kötelezettségeinek ismertetésére és megvitatására is sort kerítettünk, továbbá téma volt még a tankötelezettség teljesítéséhez kapcsolódó problémák, jogszabályi változások, a korai és nem kívánt terhesség megelőzése, időben történő felismerése és a feltárt gondok kezelésére megoldási alternatíváinak kidolgozása.

1.3.1. A jelzések száma

Jelzőrendszeri tag megnevezése	jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	7
Családsegítő Szolgálat	3
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	29
Közoktatási intézmény	103
Rendőrség	1
Pártfogó felügyelet	12
Állampolgár	5
Önkormányzat, Jegyző, Gyámhivatal	28
Összesen	188

1.3.2. Szociális terepmunka

2011. évi családlátogatások száma: 289 alkalom.

A családgondozók tevékenysége nagy részben a családi környezetben történik, erre utal a családlátogatások magas száma is.

Fontos a bizalmi légkör kialakítása a hatékony munka érdekében. A családtagok otthonukban, saját személyes szférájukban könnyebben megnyílnak. A rendszeres látogatás tapasztalatai sok információt hordoznak a családdal érintett szakemberek (szociális munkások, védőnők, pedagógusok, gyermekvédelmi felelősök, orvosok) számára, segítve ezzel munkájukat az ügyfelek érdekében.

A szolgálat munkatársai a jelzőrendszer tagjaival együttműködve is végeznek terepmunkát.

Legtöbb családlátogatást a Védőnői Szolgálattal közösen bonyolítunk le, együttműködésünk maximálisan megfelelő, napi szinten tartjuk a kapcsolatot. Közösen segítjük, támogatjuk, tanácsokkal látjuk el a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákat.

A szolgálatnál nyilvántartott veszélyeztetett gyermekek egészséges, megfelelő fejlődése érdekében közösen segítjük a szülőket.

- Az életviteli problémák megszüntetése érdekében tanácsokkal látjuk el őket (pl. a felhalmozódó tartozások, az alapvető létfenntartási gondok kezelésére pénzügyi tanácsokat adunk).
- Az egészségi állapot javítása, illetve megőrzése érdekében a tanácsadáson túl közvetítjük számukra a szükséges szolgáltatásokat (pl. alkoholbeteg és hozzátartozójukat a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálathoz irányítjuk).
- Helytelen gyermeknevelési- gondozási szokások feltérképezése, feltárása után a védőnőkkel együttműködve speciális szolgáltatáshoz juttatjuk, tanácsadást nyújtunk az érintettek számára (pl. következtelen nevelési módszerekből adódó problémák kezelése pszichológushoz, Nevelési Tanácsadóhoz való szervezéssel; gyermek időjárásnak-, higiéniai szempontoknak nem megfelelő öltözete észlelésekor intenzív családlátogatás során tájékoztatjuk, tanácsokkal látjuk el a szülőt ennek pozitív irányú megváltoztatására).

1.3.3. Oktatási-nevelési intézmények gyermekvédelmi felelőseivel való együttműködés

A jelzőrendszeri tagoktól érkező jelzés esetén a hatékony munka érdekében közösen lépünk fel a veszélyeztetettség megszüntetésére. A szolgálat megszervezi az érintett szakemberek közös családlátogatását, esetkonferenciát és a folyamatos információáramlást egy-egy ügy minél gyorsabb rendezése érdekében.

Az iskolai jelzések nagy részben a magas és igazolatlan iskolai hiányzások megszüntetése miatt történtek. Jellemző még a magatartás problémák, felszerelések hiánya miatti jelzés.

Az óvodai gyermekvédelmi felelős jelzéseinek elsődleges oka a gyermek hiányzása, tankötelezettség nem teljesítése és higiénés gondok (pl. fejtetvesség, ápolatlanság, felszerelés hiánya vagy nem megfelelő stb.).

A kollégiumi nevelőkkel is közösen léptünk fel az év folyamán felmerülő problémák megszüntetése érdekében. Az intézmény a kollégiumi gyermekek helyzetében halmozottan jelenlévő gondokról jelez (anyagi, higiénés, szülői elhanyagoló, agresszív magatartás stb.).

1.4. A családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása

Az elmúlt évhez hasonlóan továbbra is egyik legnehezebb feladataink közé sorolnám a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítését. Együttműködés keretében a szolgálat családgondozója a szülőket támogatja a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában. Személyes segítő kapcsolat keretében a szülőket támogatjuk szociális és egyéb ellátásokhoz való hozzájutásban, ügyeik intézésében, lakáskörülményeik rendezésében, életvezetési-, gyermeknevelési ismereteik gyarapításában, a szülő-gyermek kapcsolat helyreállításában, megtartásában. Alapvető jelentőségű a szülő együttműködési készsége Szolgálatunkkal, amely nem minden esetben valósul meg a szülő passzív magatartása miatt. A lakáskörülményeik rendezetlenek, állandó jövedelemmel nem rendelkeznek vagy csak a saját fenntartásukra éppen elegendővel, életvitelük nem megfelelő, devianciák sora jelenik meg náluk, mindezek nem teszik őket alkalmassá a gyermeknevelésre. A halmozottan jelentkező problémák és az együttműködés hiánya szinte lehetetlenné teszi számunkra, az ilyen ügyek pozitív kimenetelét.

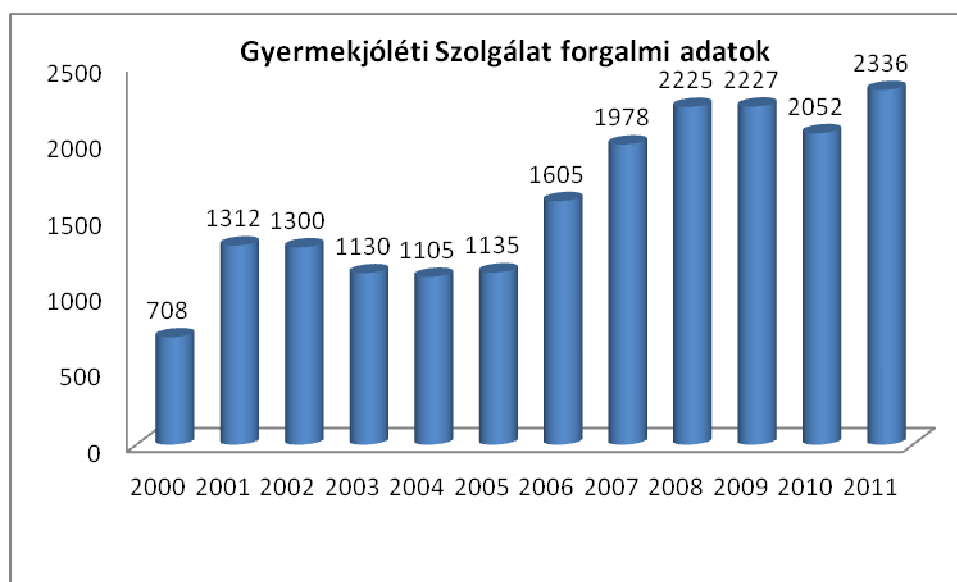
Összesen 30 átmeneti nevelésben lévő gyermek szüleit gondozzuk. Ez a szám magasabb lenne az Általános Iskolai Kollégium nélkül. Az intézmény hét körben teljes körű ellátást biztosít, emellett a gyermekvédelmi alapellátás hiányosságait pótlandó egyes átmeneti otthoni feladatokat lát el. Szerepe az idők során változott, funkciója igen sokrétű. Elsődleges ezek közül a nevelő-oktató funkció,

emellett fontos még a szociális, a szocializációs, az életmód mintaadó, a felzárkóztató-tehességgondozó és a gyermekvédelmi funkció. Ez utóbbi szerepkörben látja el a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, fogyatékos, nehezen nevelhető, deviáns viselkedésű gyermekek gondozását.

1.5. Ügyfélforgalom

Az adminisztráció alapján a gyermekjóléti szolgáltatást 2011. évben **2336 alkalommal** vették igénybe. Napi forgalmunk az elmúlt évekhez képest növekedést mutat, melynek egyik oka az elhúzódo gazdasági válság és következményei. A munkalehetőségek hiánya, a fokozódó anyagi problémák, s a családok megélhetésének ellehetetlenülése.

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
708	1312	1300	1130	1105	1135	1605	1978	2225	2227	2052	2336

1.5.1. A hozott és a kezelt problémák típusai

A hozott problémák típusai közül legjellemzőbbek a családi körülményekkel, megélhetéssel, egzisztenciális gondokkal összefüggő segítségkérések. Jelentős ezért a gyermeknevelési (magatartási, viselkedési zavarok), szülők anyagi gondjai (munkahely elvesztése, létminimum szerinti jövedelmek) és életviteli gondok miatt (szenvedélybetegségek, családi viták, veszekedések) hozzánk fordulók száma.

Ezek esetkezelése során ügyintézésben (hivatalos okmányok pótlása, ellátások igénylése) nyújtunk segítséget, krízishelyzeteket háritunk el (éllemezések, adományozások, azonnali segítségnyújtás, intézkedés). Nagy számban végzünk segítőbeszélgetést, tanácsadást vagy információt nyújtunk.

Szakmai munkánk összetett és személyre szabott, hiszen az ügyfél által elmondott probléma mögött az esetek jelentős többségében több megoldásra váró gondot is feltárnak a családgondozók, így a hozott és a kezelt problémák száma és típusai között eltérések mutatkoznak.

Kezelt probléma típusa	Kezelt problémák száma	Ellátott gyermekek fő
anyagi	557	25
gyermeknevelési	572	23
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	54	7
magatartászavar, teljesítmény zavar	167	32
családi konfliktus	170	26
szülők vagy a család életvitele	531	18
szülői elhanyagolás	158	37
családon belüli bántalmazás	49	11
fogyatékoság, retardáció	65	8
szenvedélybetegségek	13	6
Összesen	2336	193

1.6. A szakmai munka tapasztalatai Felsőlajos községben

A terepmunka és az ügyfélforgalom tapasztalatai, tendenciái hasonló képet mutatnak, mint Lajosmizsén. A családok jelentős része anyagi problémával küszködik, segítjük őket a megfelelő ellátások hozzájutásában, hivatalos ügyintézésben való segítségnyújtással, információnyújtással.

A felsőlajosi oktatási-nevelési intézmény gyermekvédelmi felelőseivel sikerült jó kapcsolatot, együttműködést kialakítani. A jelzőrendszeri értekezleten általában jelen vannak.

Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatal Felsőlajosi Kirendeltségének gyámügyi előadójával továbbra is megfelelő a kapcsolatunk. Összességében a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer gyorsan és hatékonyan működik a szakemberek szoros együttműködésének köszönhetően.

A szolgálat munkája itt is nagyobb részben a családi környezetben történik. Az esetek szülői elhanyagolásból, életviteli gondokból fakadnak.

Gondozásban lévő gyermekek száma összesen: 4 fő

- alapellátásban: 3 fő
- védelembe vett: 1 fő
- átmeneti nevelt: - fő
- ideiglenes hatállyal elhelyezett: - fő

2. Szolgáltatás

2.1. Iskolai szociális munka

Szoros, jó együttműködésen alapuló munkakapcsolatot sikerült kialakítani a *gyermekvédelmi felelőssel, pedagógusokkal*, így szinte rögtön tudomást szerzünk a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyermekekről, így az azonnali közös intézkedéseink hatékonyabbá teszi munkánkat. Egy-egy ügy kapcsán *közös családlátogatást* tettünk. Az iskolában több alkalommal *esetmegbeszélést* folytattunk le a szülőt és gyermekét is bevonva a problémák megoldása érdekében. A szolgálatnál nyilvántartott gyermekekkel és szüleikkel is találkozunk itt. Segítőbeszélgetésekkel, tanácsadásokkal, információnyújtással, különböző szolgáltatásokhoz való közvetítéssel (pl.: családsegítés) segítjük őket.

2.2 Jogi szolgáltatás

Intézményünkben az „Egy hajóban” Alapítvánnyal kötött együttműködési megállapodás alapján a Mobil Jogsegély Program keretében ingyenes jogi tanácsadást vehettek igénybe klienseink páratlan heteken, csütörtökön 14.30-tól 16.00 óráig. A szolgáltatás ilyen formában történő biztosítása 2011. március 16. napjától a személyi feltételek vonatkozásában az Alapítványnál fellépő gondok miatt szünetel. Ezen átmeneti időszakban Szolgálatunk jogász végzettségű munkatársához fordulhatnak a jogi problémával szembesülő ügyfelek.

2.3. Szenvedélybeteg-segítő szolgáltatás

A RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat munkatársa 2007.szeptemberétől kéthetente egy alkalommal 9 óra 30 perc és 13 óra 30 perc között az Egészségházban ügyfélfogadást tart szenvedélybetegek, illetve hozzátartozóik megsegítése érdekében. Szolgáltatásuk igénybevétele önkéntes és térítésmentes.

A jelzőrendszeri tagokkal és az intézmény családgondozóival munkánk hatékonyságának növelése érdekében szoros kapcsolat és kiváló együttműködés alakult ki.

3. Szervezés

3.1. Szakmai szervező tevékenység

- A Gyermekjóléti Szolgálat törvényi kötelezettségének eleget téve 2011. március 29-én megrendezte a Gyermekvédelmi Konferenciát, melynek konkrét témája a tankötelezettség teljesítésével összefüggő feladatok és a mulasztás következményei volt. A Konferenciát széles érdeklődés övezte, minden gyermekvédelemben érintett szakember, intézmény képviseltette magát. Tartalmas előadások hangzottak el és zárásként a jelenlevők megtették javaslatukat, nyilatkozataikat.
- 2011. évben fenntartói anyagi támogatással, két turnusban, összesen 60 elsősorban hátrányos helyzetű gyermek nyári táborozása valósult meg. A program lebonyolításában az általános iskola testnevelő tanára, valamint a rendőrség tanári végzettséggel is rendelkező munkatársa segítette szolgálatunkat. A táborban a résztvevő gyermekek számára ingyenesen meleg ebédet, tízórait, és egész napos sportprogramot biztosítottunk.
- Az elmúlt éveknek megfelelően a szolgálat munkatársai részt vettek az Intézmény hagyományaiban (szakmai napok rendezvényei, ünnepek).

3.2. Civil szervezetekkel történő együttműködés

Jogszabály előírja az alapítványokkal és egyesületekkel való együttműködést. A szolgálat kapcsolatot tart velük. Az *adományok* áramlása közöttünk folyamatos, hozzásegítve, szervezve ezzel a megfelelő helyre, célcsoporthoz való juttatásukat.

- Lajosmizse Város Önkormányzata anyagi támogatást nyert **30 gyermek** hétvégi, és iskolai szünetben történő étkeztetésére a *Gyermekétkeztetési Alapítvány* által kiírt pályázaton az idei évre. A „**Mindenki ebéd**” program célja a leginkább rászoruló gyermekek rendszeres és

egészséges táplálkozásának biztosítása. A célkitűzés megvalósulása érdekében a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai 2011-ben fél évig, heti rendszerességgel tartós élelmiszerekből álló csomagot osztottak ki a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára, melyeket felhasználva hétféle meleg étkezésük megoldottá vált. .

4. Szakmai kapcsolatok

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése. A szolgálat kezdeményezi, szervezi és összehangolja a Gyvt. 17. §-ban meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét a gyermekvédelem rendszerében. A szolgálat széles körű kapcsolati hálóval rendelkezik.

Intézményen belül:

- Családsegítő Szolgálat
- Védőnői Szolgálat
- Gondozási részleg

Intézményen kívüli:

- oktatási-nevelési intézmények és gyermekvédelmi felelősei,
- gyermekorvosok, más egészségügyi szolgáltatók,
- Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatalának munkatársai, Gyámhivatala,
- Lajosmizsei Rendőrőrs,
- SOS Gyermekfalu és Ifjúsági Ház,
- Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára,
- Kecskeméti Pro Homine Alapítvány Támogató Szolgálata,
- Támasz Támogató Szolgálat,
- KAPOCS Szociális, Gyermekvédelmi és Egészségügyi Intézmény,
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala,
- Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálata és Gyermekotthonai
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálata
- Nevelési Tanácsadó
- Bács-Kiskun Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság,
- Kecskemét és Térsége Többcélú Társulás...

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A gyermekek családjukban történő nevelkedésének elősegítése érdekében fontosnak tartjuk preventív tevékenységünk folytatását, hangsúlyának növelését. Ezt a célunkat

- egyrészt a már meglévő szakmai kapcsolatainkkal, a jelzőrendszer tagjaival közösen együttműködve,
- másrészt önkéntesek bevonásával igyekszünk megvalósítani.

Figyelemmel kísérjük a már működő szabadidős-, prevenciós jellegű programokat, elősegítjük azok célcsoporthoz való eljutását, igénybe vételét és konzultálunk erről minden érintettel (gyermek, szülő, gyermekvédelmi felelősök, pedagógusok..). Igény, valamint szükség szerint kezdeményezünk új programok szervezését, a megvalósítás lehetőségeit feltárjuk és közvetítjük a megfelelő szerv/személy felé.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy továbbra is nagy hangsúlyt kell fektetni az iskolások szexuális felvilágosítására, ennek szervezésében messzemenően az oktatási intézmények mellett állunk.

Támogatjuk az iskolában megvalósuló Arizona programot, melynek célja, a tanórákon előforduló konfliktusok kezelése, mely segíti az iskolai szabályokhoz, normákhoz való alkalmazkodást, a

közösségbe való beilleszkedést. A program nem a büntetésre, sokkal inkább a tanulók saját felelősségére épül. Ennek során a gyerekek megtanulják, hogy a cselekedeteiknek következménye van. A kölcsönös tisztelet az alapja a hatékony együttműködésének.

Jövőre vonatkozó célunk, hogy önkénteseket tudjunk bevinni tevékenységeinkbe, különösen a prevenciós és szabadidős programok szervezésébe és végrehajtásába.

Az önkéntesség az EU egyik alapelve, hozzájárul a demokrácia fejlődéséhez, mindemellett az önkéntes tevékenységek fejlesztik a szociális készségeket és kompetenciákat, segítik a társadalmi szolidaritást, valamint sokoldalú tapasztalatot nyújtanak. Ennek keretében az adott tevékenységet az önkéntes szabad akaratából, egyéni választása és motivációja alapján, a pénzügyi haszonszerzés szándéka nélkül végzi.

Az önkéntes tevékenységek mind az önkéntesnek, mind a közösségeknek és a társadalom egészének a javára szolgálnak. Emellett az emberi, társadalmi, generációs vagy környezetvédelmi szükségletek és problémák kezelésének eszközei. Az önkéntes tevékenységek nem helyettesítik a hivatásszerű, fizetett munkalehetőségeket, de hozzáadott értéket nyújtanak a társadalom számára.

Zárszó

A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai nagy elhivatottsággal, szakmai tudásuk legjavát adva, a vonatkozó jogszabályok, intézményi szabályzatok ismeretében tevékenykednek a gyermekvédelemben érintett szakemberekkel, intézményekkel és civil szervezetekkel együttműködve a gyermekek jogainak érvényre juttatása, megfelelő felnövekedése érdekében. Ezen gondolatokat a jövő nemzedékéért érzett felelősségtudat vezérli.

A munkánkhöz adott segítséget valamennyi közreműködőnek és segítőnek ez úton tisztelettel megköszönjük.

A Fekete István Általános Iskola és Kollégium beszámolója

1. Bevezetés

A 2011/12-es tanévkezdéstől eltelt időszakban intézményünkben a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat végző személy a 94/11 MKM rendelet 6. §-a alapján járt el:

- segítette az iskola pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját
- tájékoztatta a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel
- családlátogatáson megismerte, ill. figyelemmel kísérte a tanuló családi környezetét
- a gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vett az esetmegbeszéléseken
- sokrétű munkája révén szorosan együtt dolgozott a társintézmények képviselőivel (Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámügy, Rendőrség, Gyermekorvos, Védőnő, Szakértői Bizottság, Nevelési Tanácsadó, Iskolapszichológus)

2. Helyzetelemzés

Tanulói adatok:

szempontok:	2010/2011.tanév	2011/2012.tanév
az intézménybe járó tanulók:	905 fő	830 fő
HH (hátrányos helyzetű) tanulók:	368 fő	396 fő
HHH (halmozottan hátrányos helyzetű) tanulók:	137 fő	142 fő

Az adatok alapján jól látható, hogy míg a tanulói létszám csökkent, nőtt mind a hátrányos, mind pedig a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók létszáma. Így tanulóinknak jóval **több, mint egyharmada családi körülményei, szociális helyzete miatt hátrányos helyzetűnek mondható**. Ez adódik a gazdasági problémákban rejlő egyre nagyobb munkanélküliségből, az egyre drágább mindennapi megélhetésből, a lakáskörülményekből, életvezetési, higiéniai, alkohol problémákból, a rendszeres munkához nem szokott életvitelből, esetleg szülői bűnözés következtében kialakult helyzetből, betegségből. Mindezek következtében a gyerekek ellátatlanokká, hátrányos helyzetűekké, veszélyeztetetteké válhatnak. **A halmozottan hátrányos helyzet megállapítása szülői nyilatkozattételhez kötött**. Egyes esetekben – noha az iskolának tudomása van arról, hogy a családi háttér tekintetében megállapítható lenne a halmozottan hátrányos helyzet – a nyilatkozatokat mégsem teszik meg. Ezáltal alanyi jogon járó juttatásoktól fosztják meg gyermeküket, akik amúgy is gyakran szűkös, sivár körülmények között nevelkednek.

A gyermekek védelmében a jegyzői gyámhatóság az alábbi intézkedéseket hozta 2011-ben:

- **18 fő** általános iskolás kiskorú **került védelembe**
- **3 fő** általános iskolás kiskorú **védelembe vételét tartották fenn**
- 6 tanulót **helyezett el** ideiglenes hatállyal
- 4 tanuló esetében **szüntette meg a védelembe vételt**, és vette alap-
- ellátásba a gyermekjóléti szolgálat

A HH-s, HHH-s tanulók esetében – noha nem feltétlenül kellene, hogy velejárója legyen – majdnem minden esetben megfigyelhetőek a magatartási problémák is, az érdektelenség, közöny az iskolai élet, tantárgyak iránt, az ingyenesen kapott tanszerek megóvása is gyakorta jelent problémát. **Sok esetben nehéz e tanulók szüleivel egy rendszeres kapcsolatot kialakítani az iskolának, szülőértekezletre általában nem, vagy csak igen ritkán jönnek**. Ennél fogva külön szervezést igényel, hogy a rászoruló, érintett gyerekeket a kijelölt időpontban eljuttassuk a Nevelési Tanácsadóba, a Szakértői Bizottság elé, vagy éppen aktuális orvosi vizsgálatra. Ezen feladatok koordinálását – elsődlegesen a gyerek érdekét figyelembe véve – az iskolai gyermekvédelmi felelős végzi a Gyermekjóléti Szolgálatnál dolgozó kollégákkal, szülői gondoskodás hiányát tapasztalván.

A tankötelezettség mulasztásával és a családi pótlék természetben történő nyújtásával összefüggő adatok, tapasztalatok:

- a hiányzások igazolásának formáját intézményünk Házirendje szabályozza.
- **16 gyermek esetében** került sor értesítés kiküldésére **10 igazolatlan órai hiányzásról**.
- 1 családban **3 gyermeknek függesztette fel** a gyámhatóság az iskoláztatási támogatást.

Igazolatlan mulasztások 2011-ben:

- **63** alkalommal, **48** tanuló esetében küldtünk **tíz órás** jelzést a Jegyző és a Gyermekjóléti szolgálat felé.
- A Jegyzői Gyámhatóság **1** tanuló esetében megvonta az iskoláztatási támogatást, és **3** tanulónál tartotta fenn az iskoláztatási támogatás megvonását.
- A Gyermekjóléti Szolgálatnak **43** tanulóról **88** esetjelzést küldtünk. Ezek zömében magatartási problémákról, szülői érdektelenségről, indokolatlanul sok hiányzásról szóltak.

3. Kapcsolatrendszer a jelzőrendszer tagjaival

Szoros kapcsolatot tartunk fenn társintézményeink képviselőivel (Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámügy, Rendőrség, Gyermekorvos, Védőnő, Szakértői Bizottság, Nevelési Tanácsadó, Iskolapszichológus). Közülük is leginkább a **Gyermekjóléti Szolgálat**tal, valamint a **Gyámhatósággal** vagyunk a legszorosabb munkakapcsolatban. Szóban és írásban is tartjuk a kapcsolatot, esetmegbeszéléseken, jelzőrendszeri megbeszéléseken, védelembe vételi tárgyalások, ill. közös családlátogatások alkalmakor is találkozunk. Részükről minden esetben segítő együttműködést tapasztaltunk.

Szerencsére ez idáig a **Rendőrseggel** ebben a tanévben nem kellett felvenni a kapcsolatot iskolai agresszió, lopás, stb. előfordulása miatt.

Harmadik éve tevékenykedik iskolánkban **iskolapszichológus**. Hetente két alkalommal segíti az arra rászoruló diákjainkat. Egyéni, de csoportos foglalkozásokat is tart. A szülők is, tanulók is egyre inkább megismerik, és egyre bátrabban keresik. **Munkájára nagy szükség van az elkövetkezendő időkben is.**

4. A legtöbb problémát kiváltó okok

- szülő elhanyagoló magatartása gyermekével szemben
- szülői érdektelenség, nem keresik a kapcsolatot az iskolával
- probléma esetén a szülő hátrító magatartása
- tanulók agressziója egymással szemben
- tanulói kötelességek figyelmen kívül hagyása

5. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Az élelmezésért fizetendő személyi térítési díj meghatározásánál a Gyvt.148.§ (5) bekezdését kell érvényesíteni, miszerint:

- 100 %-os térítési díjkedvezmény illeti meg azt az általános iskola 1.-8. évfolyamán tanuló diákot, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- 50 %-os térítési díj illeti meg azt a tanulót, aki
  - az általános iskola 8. osztályos tanulója és gyermekvédelmi kedvezményre jogosult
  - aki tartósan beteg, vagy
  - három vagy többgyermekes család tagja, mely családban legalább három gyermek még kiskorú, vagy felsőoktatási intézmény tanulója

A személyi térítési díj megállapítása során a fizetésre kötelezettek a Gyvt. 148.§ (5) bekezdésében biztosított normatív kedvezményben részesülnek. A normatív kedvezmények megállapításához szükséges dokumentumokat (gyermekvédelmi kedvezmény határozata, orvosi igazolás, az ellátott testvéreinek iskolalátogatási igazolása, születési anyakönyvi kivonata, vagy a családi pótlék folyósításának igazolása stb.) bemutatása a szülő kötelessége.

Gyermekétkeztetésre vonatkozó adatok 2010-ben:

Szervezett iskolai étkezésben részesült	417 tanuló	100%
ebből térítésmentesen étkezik	252 tanuló	61 %
Gyermekvédelmi kedvezmény	10 tanuló	2 %
Nagycsaládos kedvezmény	40 tanuló	10 %
Tartósan beteg	13 tanuló	3 %
100 %-os térítési díjat fizető	102 tanuló	24 %

2010. évben az étkező tanulók 76 %-a volt jogosult valamilyen kedvezményre.

Gyermekétkeztetésre vonatkozó adatok 2011-ben:

Szervezett iskolai étkeztetésben részesült:	439 tanuló	100%
▪ Ebből térítésmentesen étkezett :	284 tanuló	65%
▪ Nagycsaládos kedvezmény:	41 tanuló	9%
▪ Tartósan beteg:	1 2 tanuló	3%
▪ 100%-os térítési díjat fizető .	102 tanuló	23%

2011. évben az iskolai étkeztetésben résztvevő tanulók **77%-a** volt jogosult valamilyen kedvezményre.

568 tanuló kapott ingyenes tankönyvet.

Az előző évhez képest ezen számszaki mutatók is emelkedést mutatnak. Feladatunk még a kollégiumi tanulók térítési díjának beszedése a kollégiumi nyilvántartás alapján. A szervezett iskolai étkezésben részt vevő tanulók nyilvántartása, a térítési díjak beszedése, az igazolások begyűjtése, azok érvényességének figyelése és az új határozatok bekérése az IGSZ feladatkörébe tartozik.

6. A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok

A Lajosmizsei Fekete István Általános Iskolában negyedik éve működik **iskolaotthonos** oktatási forma **évfolyamonként 2 osztályban**. Ezért a napközi iránt kevesebb igény mutatkozott, így csak **egy napközis csoport** működik Lajosmizsén az **alsó tagozatban**, valamint a felsős tanulók részére **egy tanulószobás csoport**. Létszámuk változó.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

- **Kollégiumok számára gyermekvédelmi felelős alkalmazása.**
- **Törvény adta betekintési és számonkérési lehetőség a szülő feladatellátását illetően.**
- **Kötelező szülői kapcsolattartás az iskolával (meghatározott számú szülőértekezleten való részvétel igazolása). Ennek elmulasztása után családi pótlék megvonása)**

Az igazolatlan órák regisztrálása rengeteg külön feladatot ró a pedagógusokra. A családi pótlék visszatartását nem látjuk hatásosnak. Az ebből az összegből történő bevásárlás az érintett gyermekek számára szintén plusz feladattal jár. **A törvény tartalma kiterjed arra, hogy ezért a feladatért anyagi fedezet nem jár, és a metodika gyakorlatban történő leírására sem tesz ajánlást.**

- **Iskolapszichológus alkalmazása.**
- **A túl bürokratikus folyamatok helyett gördülékenyebb és gyorsabb ügyintézés (védelembe vételi eljárás, igazolatlan hiányzások vezetése, stb.)**
- **Szabályzók, törvények meghozatala (kiskorúak esti nyilvános helyen történő szórakozását, szeszes ital fogyasztását illetően, stb.)**

A jelenlegi tankötelezettségi korhatár csökkentése esetén (16 éves kortól) **foglalkoztatási, képzési alternatívák biztosítása** (életvezetés, egészséges élet, szülői és állampolgári jogok és kötelességek, stb.) az érintettek számára.

8. Bűnmegelőzés, civil szervezetekkel való együttműködés

Az év elején beadott **drogpreveniót** megcélzó pályázatunk sajnos nem nyert. Mindezt a kecskeméti RÉV szenvedélybeteg szolgálat segítségével szeretnénk volna megvalósítani. Ennek ellenére a szolgálat iskolánknak a 7. évfolyam részére megtartotta a foglalkozásokat, és a szülőknek külön előadást tartottak két ízben is ebben a témában. A drogprevenió egyébként minden évfolyam osztályfőnöki órái között megtalálható.

Kollégiumi tagintézmény beszámolója:

(Készítette: Veszelszkiné Nagy Erika kollégium vezető)

A 2011/2012-es tanév I. félévi statisztikai adataink szerint:

A kollégiumi férőhelyek száma 120 fő. A kollégiumban a tanulók létszáma 84, számított létszám 117 fő. A családok gyakori költözködése miatt a létszámunk állandó változásban van. Minden tanév elején felmérjük a kiadott szempontsor alapján a tanulókat, hogy ki a veszélyeztetett és hátrányos szociális helyzetű.

A létszám megoszlása: 79 általános iskolás, 5 óvodás.

Az októberi statisztika alapján gyermekvédelmi kedvezmény miatt ingyenesen étkezik 80 fő, 50%-os kedvezményben részesül 2 fő, mert tartósan beteg, 2 fő pedig 100% térítési díjat fizet.

Az összes létszámból **74 fő hátrányos helyzetű** ebből **42 fő halmozottan hátrányos helyzetű** tanuló. Az összes kollégistánknak ez a **88%-a**.

7 védelembé vett és 15 alapellátásban lévő tanulóink van. Szükség esetén megteesszük a jelzést a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

2009. szeptembere óta foglalkozik a legproblémásabb gyerekekkel az iskolapszichológus. Mostanra már megismerte a gyerekeket, és beosztás alapján rendszeresen járnak a gyerekek a foglalkozásokra. Reméljük, hogy a következő tanévben is számíthatunk a segítségére.

Az utóbbi években azt tapasztaljuk, hogy egyre erősebb a gyermekekben lévő agresszió, egyre gyakoribbak a verekedések, az önbíráskodás. Ezek a gyermekek, ha időben nem kapnak megfelelő szintű kezelést, akkor a későbbiek során, miután gondjaik nem oldódnak meg, még több probléma lesz velük. Ennek a megoldása mindannyiunk felelőssége. Sajnos létszámuk egyre csak nő.

Nagy probléma még számunkra, hogy a kollégista gyerekek szülei miután a gyermekük felvételt nyert a kollégiumba, nem érzik annak szükségességét, hogy érdeklődjenek a gyermekeik felől. Így a szülők a felmerülő gondokat nem érzékelik és a megoldás irányában lépéseket sem tesznek. Sajnos gyakran előfordul, hogy jelzéseinkre nem reagálnak, nem adnak meg telefon elérhetőséget sem. Ők a szülői értekezletekre, megbeszélésekre sem jönnek be. Mostanában többször tapasztaltuk, hogy a gyermek betegsége esetén sem tudjuk elérni a szülőt, vagy éppen nem akarja a beteg gyermekét hazavinni különböző okokra hivatkozva.

A szülőkkel való szorosabb kapcsolattartás érdekében próbálkozunk olyan programok szervezésével, amelyekre meghívjuk a szülőket.

2011-ben 11 alkalommal éltünk jelzéssel a Gyermekjóléti Szolgálat felé, legtöbbször a szülők elhanyagoló magatartása miatt.

Leggyakrabban felmerülő és megoldásra váró gondok:

- a gyermekek elhanyagoltságának jelzése és erre megoldáskeresés,
- a térítési díjtartozás,
- a gyermekek pszichológiai megsegítése,
- közös családlátogatások,
- serkés gyerekek kezelése.

A pedagógusok és gyermekfelügyelők létszáma:

- 1 kollégiumvezető
- 4 csoportvezető pedagógus
- 2 gyermekfelügyelő az általános iskolásokhoz
- 1 gyermekfelügyelő az óvodásokhoz
- 2 gyermekfelügyelő állandó éjszakás

Igyekszünk a rendelkezésünkre álló pedagógiai létszámmal az intézmény egész területén a nap huszonnégy órájában megfelelő felügyeletet biztosítani tanulóink számára, ami a jelenlegi létszámunkkal nagyon nehéz, még éppen ellátható, de ha hiányzik valaki a felnőttek közül, akkor már gondot okoz.

Ebben a tanévben a kollégiumban a gyermekvédelmi feladatokat megosztva végeztük. Kibővítve a kört az oktatási munkában éppen érintett kollégákra, akik az aktuális információkkal rendelkeznek.

Minden csoportvezető figyelemmel kíséri a tanulóit, szükség esetén jelzést ír a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A kollégium sajátos helyzeténél fogva számos esetben nyújt a gyermekeknek segítséget, hisz hétfőtől péntekig kikerülnek abból az elhanyagolt helyzetből, amely a veszélyeztetettséget okozza. Így intézményünk számos esetben menti meg a gyereket attól, hogy kiemeljék a családból őket.

Nemcsak az anyagi veszélyeztetettség, hanem az érzelmi is jelen van a gyerekeknél. Láthatóan keresik a felnőttekkel való kapcsolat lehetőségét, szeretnek beszélgetni. A személyes kontaktusnak is fejlesztő hatása van. Gyakori probléma a gyerekek ruházatának tisztasága. Előfordul, hogy nekünk kell ruhákat kimosni. A hiányzó felszerelések pótlása is gondot okoz a szülőknek. Alkalmanként kapunk ruhákat, cipőket szülőktől, vállalkozóktól, amiket mindig örömmel fogadnak a gyerekek.

Tanulóink testi és lelki egészségének megőrzése érdekében olyan szokásokat alakítunk ki, melyek segítenek az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. A csoportfoglalkozásokon gyakran beszélgetünk egy-egy témáról, illetve külső előadók segítségével hívjuk fel a gyerekek figyelmét a rájuk leselkedő veszélyekre. Az alábbi témakörökre építkeznek a foglalkozások:

- Tanulás
- Énkép, önismeret, pályaorientáció
- Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra.
- Környezettudatosság
- Testi és lelki egészség
- Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés.
- Hon-és népismeret

Az egyik legfontosabb feladatunk az otthon, a család pótlása. Igyekszünk a családi környezet, légkör kialakítására. A csoport gyakran családként működik, ahol a kisebbeket felkarolják a nagyobb gyerekek és a nevelőtanár irányításával élik mindennapjaikat. Nagy figyelmet fordítunk a szabadidős foglalkozások szervezésére. A szakkörök, foglalkozások széles választékát kínáljuk a gyerekeknek. Nagyon fontos, hogy megtanulják a szabadidejüket hasznosan eltölteni. Ebben a tanévben az alábbi szakköröket biztosítottuk: kézműves szakkör, néptánc, filmklub, túra szakkör, gyöngyfüzés, sportszakkör, mese szakkör, játék szakkör.

A Művelődési Ház és Könyvtár által nyert pályázat keretén belül jártak tanulóink táncszakkörre, csocsózni, túrázni.

Az intézményünkben lévő gyerekek szociális hátrányainak leküzdésében szerepet vállal a kollégium alapítványa, a Gyermekmosoly Alapítvány (táboroztatás, kirándulás, kulturális rendezvények finanszírozása, hangszervásárlás, pályázatok írása, stb.). Ezen kívül számos esetben működünk közre különböző adományok családok közti szétosztásában (ruha, cipő), illetve karácsonykor tudunk az alapítványunk és helyi adományozók segítségével ajándékot adni rászoruló gyermekeinknek.

Egyik legfontosabb feladatunknak tekintjük, hogy a Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett jelzőrendszeri értekezleteken részt vegyünk, és ez által segítsünk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett családokon és gyermekeken.

Fontosnak tartjuk a partnerintézményekkel a kapcsolattartást és a közös munkát, ezt alátámasztja a sok esetmegbeszélés szülőkkel, kollegákkal, szükség esetén intézményi átfedéssel.

Általában sikerült a felvetett problémákra megoldást találni, de sajnos vannak olyan ügyek, melyek évek óta húzódnak és megoldásra várnak. Sajnos az a tapasztalatunk, hogy a védelembe vétel sem jelent jelentős változást a családok életében, nem tapasztaljuk a javulást, vagy ha mégis csak átmeneti időre.

A Gyermekjóléti és a Családsegítő Szolgálat munkatársaival, az iskola és az óvoda gyermekvédelmi felelőseivel a jelzőrendszeri értekezleten kívül is rendszeres a kapcsolatunk. Közös megbeszéléseket tartunk, ahol értékeljük a kollégium és más szervezetek közötti kapcsolatot, megbeszéljük az egyes családoknál követendő stratégiát. A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai rendszeresen látogatják a kollégiumban azokat a gyerekeket, akik gondozásban vannak és konzultálnak az érintett kollégiumi nevelőkkel is.

Úgy érezzük, hogy az intézményünkben felhalmozódó problémás esetek száma évről évre nő, és a kollégium oktató-nevelő munkájának egyre jelentősebb részét teszi ki ezen problémás esetekre az alternatívák és megoldások keresése, illetve kínálása.

A kollégium tehát jelentős szerepet vállal a gyermekvédelemben. Valamennyi dolgozónk érzi munkájának fontosságát. Folyamatosan keressük azokat a lehetőségeket, melyekkel tovább segíthetjük a rászoruló gyermekeket.

Felsőljajosi Tagintézmény beszámolója:

(Készítette: Sárdi Marianna tagintézmény vezető és
Dr. Szemereyné Horváth Márta gyermek-és ifjúságvédelmi felelős)

1.1. Helyzetkép

/149/1997.(IX.10.)Korm.rendelet 10 mellék 1.1):

Iskolánk létszáma 75 tanuló.

Helyi lakos: 41 fő

Más településről bejáró: 34 fő

Sajátos nevelési igényű: 7 tanuló

Tanulási nehézsége van /BTMN/: 8 tanuló

Veszélyeztetett tanulónk nem volt. Hátrányos helyzetű 25 tanulónk, halmozottan hátrányos helyzetű tanulónk 2 fő.

A hátrányos helyzetű gyermekek mindegyike rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény miatt minősül annak.

1.2. Önkormányzat által nyújtott ellátások biztosítása /149/1997.(IX.10.) Korm.rendelet 10 mellék 1.2./

A 75 gyermekből 5 tanuló tartós beteg, 30 nagycsaládból származik, 25 gyermek részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Összesen 44 fő, tanulóinknak mintegy 58 %-a részesül gyermekétkeztetési és tankönyvtámogatásban.

Gyermekétkeztetésben részesül: 57 tanuló

Napközis: 48 Ebből fél térítés 14 Ingyen étkező 23

Menzás: 9 Ebből fél térítés 2 Ingyen étkező 2

Tankönyvtámogatásban részesül: 42 tanuló

Ezeknek a családoknak a következőképpen nyújtunk támogatást:

- A hátrányos helyzetű gyermekek 100 %-a napközis ellátásban részesül, így napi háromszori étkezés biztosítva van, ezért az ellátásért fél térítési díjat fizetnek.
- Ruhagyűjtést szervezünk, a rászoruló gyermekek kapják meg a begyűjtött, jó állapotban lévő ruhákat, cipőket.
- A tankönyvtámogatás rendjéről szóló törvény szerint az arra rászorulóknak ingyenes tankönyveket kapnak
- Úszótábor útiköltségét anyagilag segíti Felsőljajosi Önkormányzata, melyre igyekszünk elvinni a hátrányos helyzetű gyermekeket is.
- Az osztálykirándulásokon minden tanuló részt vesz. Ezek alkalmával olyan élményeket kapnak a gyerekek, amelyeket a szülők nem tudnak megadni. Amennyiben az anyagiak befizetése problémát jelent, osztálypénzből támogatják annak a gyerekeknek a kirándulását.
- Szakköreink közül a matematika, kézműves, színjátszó és a labdajátékok ingyenesek, így nem zárjuk ki azokat a gyerekeket, akik szeretnék tovább fejleszteni tudásukat, képességeiket, de anyagilag a szülő nem bírja azt fizetni.
- Iskolánkban működő Közkönyvtár szolgáltatásai ingyenesek, így mindenki számára biztosítani tudjuk a művelődés lehetőségét könyvek, folyóiratok, hanghordozók, VHS, CD, DVD

formátumú anyagok, valamint az internet és a számítástechnika lehetőségeit kihasználva várjuk a kedves olvasóinkat.

Az egyéni hátrányok kompenzálására a következő tevékenységek szolgálnak az iskolában:

- Amint említettem a tanulók nagy része - 75 tanulóból 57 - napközis foglalkozáson vesz részt, itt elkészíti tanári segítséggel, ellenőrzéssel a házi feladatokat.
- A kapott gyűjtőmunkához, olvasáshoz a könyvtár rendelkezésére áll.
- A napközis szabadidős tevékenységekkel fejlődik olvasásuk, kreativitásuk, sportolhatnak, olyan videó filmeket nézhetnek, melyhez otthon nem jutnak hozzá.
- Az osztálytanítók heti korrepetálásokkal segítik a rászoruló gyermekeket.
- A sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű tanulókkal fejlesztő pedagógus – az iskolai normatívából – térítésmentesen foglalkozik ezzel is segítve a hátrányok leküzdését.
- Ugyancsak rendszeres gyógytestnevelés ellátást is kapnak ezek a gyerekek.
- A fent említettekből kiderül, hogy minden tevékenységünk arra irányul, hogy a családi környezetből adódó hátrányokat igyekszünk kompenzálni.

1.3. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

(149/1997.(IX.10.)Korm.rendelet 10 mellék 1.4.)

Védelemben vett gyermek intézményünkben nincs.

1.4. Bűnmegelőzés:

/149/1997.(IX.10.)Korm.rendelet 10 mellék 1.8./

Az életkori sajátosság figyelembe vételével iskolánkban osztályfőnöki és környezetismereti órák keretében foglalkozunk bűnmegelőzéssel, valamint évente több alkalommal szabályos és biztonságos közlekedéskultúra kialakításával.

Célunk, hogy minden gyermekből kihozzuk képességeinek maximumát.

1.5. Pedagógiai hitvallásunk, jövőre vonatkozó javaslatunk :

(149/1997.(IX.10.) Korm.rendelet 10 mellék 1.7.)

A jövőben is a gyermekközpontú, családcentrikus iskola-modell alapján kívánjuk folytatni nevelő- oktató munkánkat.

Törekszünk a gyermekeket olyan képességek birtokába juttatni, hogy ne érezzék hátrányát az igénytelenebb családi környezetnek, a szociális hátrányoknak.

Munkánkban segítségünkre van – melyet ezúton is nagyon köszönünk –Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekegészségügyi és Szociális Intézménye, és Felsőlajos Önkormányzatának gyámügyi képviselője. A jelzőrendszer minden tagjával kiváló a kapcsolatunk. A jelzőrendszeri értekezletek, egyeztetések tapasztalatcserék a preventív munka sikerességét támogatják.

A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos és Bölcsőde beszámolója a 2011. évi gyermekvédelmi tevékenységéről:

(Készítette: Kocsis Györgyné óvodavezető

Heczenendorferné Deák Ágnes)

1. GYERMEKLETSZÁMADATOK

Székhely intézmény és tagintézmény férőhelyeink száma: **390** fő.

- Székhelyintézmény 200 fő
- Rákóczi u.-i telephely 50 fő
- Szent Lajos u.-i telephely 66 fő
- Felsőlajosi Tagintézmény 50 fő
- Bölcsődei tagintézmény 24 fő

2011. évi gyermeklétszámunk az alábbiak szerint alakult:

	2010/2011.	2011/2012.
• Székhely:	216 fő	216 fő
• Rákóczi u. telephely:	57 fő	60 fő
• Szent Lajos u. telephely:	75 fő	75 fő
• Meserét Óvoda		
Felsőlajosi Tagintézménye:	57 fő	53 fő
• Bölcsőde (2011.06. hótól)	24 fő	24 fő
Mindösszesen	429 fő	428 fő

2011.december 31.-ig a székhely és telephelyintézményekbe 10 kisgyermek érkezett.

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek száma:

- 2010/2011. nevelési évben **68 fő**

- 2011/2012. nevelési évben **69 fő**

Hátrányos helyzetű gyermekek száma

2010/2011. nevelési évben

• Lajosmizsén: **155 fő**

• Felsőlajoson: **18 fő**

2011/2012. nevelési évben

• Lajosmizsén: **156 fő**

• Felsőlajoson: **21 fő**

2. SZAKÉRTŐI BIZOTTSÁG ÉS A NEVELÉSI TANÁCSADÓ ÁLTAL VIZSGÁLT GYERMEKEK

2011 szeptemberében **14** gyermekünk volt, aki sajátos nevelési igényű papírral rendelkezett. Mindegyik gyermek SNI A besorolású volt, ebből 10 fő Lajosmizsén, 4 fő Felsőlajoson jár óvodába. A Nevelési Tanácsadó által kiállított szakvéleménnyel 10 kisgyermek rendelkezik. Ellátásukat négy óvodapedagógus végezte, ők fejlesztő pedagógusi diplomával is rendelkeznek.

A *felsőlajosi tagintézményben* a 2011/2012-es nevelési évben a Nevelési Tanácsadó véleménye alapján **4** kisgyermek vett részt fejlesztő foglalkozásokon.

SNI A besorolású **4** gyermeket óraadó gyógypedagógus látta el. A gyermekek logopédiai megsegítését utazó logopédus végzi, amelyet a kistérség finanszíroz.

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása a 2011/2012-es nevelési évben a Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvodában és Bölcsődében

A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvodában 12 fő sajátos nevelési igényű gyermek részesül gyógypedagógiai fejlesztésben a 2011/2012-es nevelési évben a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság által kiadott szakértői vélemény alapján. Az óvodában olyan sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése, fejlesztése valósul meg, akiknek az ellátásukhoz szükséges személyi, tárgyi feltételei adóttak ill. a csoport és az óvodai élet szabályaihoz alkalmazkodni képesek.

A sajátos nevelési igényű gyermekek számának megoszlása intézményenként:

- Székhely intézmény, Attila u: 6 fő

- Telephely, Szent Lajos u: 4 fő

- Telephely, Rákóczi u: 2 fő

A sajátos nevelési igényű gyermekek részére az óvoda biztosítani tudja a gyógypedagógiai fejlesztést, a logopédiai ellátást és a mozgásfejlesztést. Az óvoda gyógypedagógusa és logopédusa főállásban látja

el a gyermekek fejlesztését, a logopédus napi 4 óra, a gyógypedagógus szakember pedig napi 6 óra keretében foglalkozik a gyermekekkel.

A mozgásfejlesztést a szakirányú továbbképzéssel rendelkező óvodavezető-helyettes látja el a szülőkkel egyeztetett délelőtti, ill. délutáni időpontokban. A sajátos nevelési igényű gyermekek közül minden gyermek heti 2 óra mozgásfejlesztésben, 8 fő gyermek pedig logopédiai fejlesztésben részesül. Gyógypedagógiai fejlesztő foglalkozásban heti 2 alkalommal részesül 9 fő gyermek, heti 1 alkalommal pedig 3 fő gyermek. A gyermekek fejlesztése a szakértői vélemény alapján elkészített éves fejlesztési terv alapján történik 45 perces időkeretben, a 3-4 éves korosztály számára az utolsó 15 perc általában szabad vagy irányított játék.

A fejlesztések során nagy hangsúlyt kap a kognitív funkciók fejlesztése, mint a figyelem, emlékezet, gondolkodás, amik az összetettebb képességek fejlődését is megalapozzák. A gyógypedagógiai fejlesztések helyszíne a Központi Óvodában a nevelői szoba elkülönített része, ill. a logopédiai szoba, a tagintézményekben pedig a logopédiai szobában történik a fejlesztő foglalkozás.

Diagnózisok megoszlása a szakértői véleménnyel rendelkező gyermekek körében:

- Kevert specifikus fejlődési zavar: 7 fő
- Tanulási zavar veszélyeztetett: 2 fő
- Beszédészlelés és beszédmegértési folyamatok elmaradása, kifejező beszéd zavara: 1 fő
- Diagnózissal még nem rendelkező sajátos nevelési igényű gyermek: 2 fő

Jelenleg 2 fő gyermek előzetes véleménnyel rendelkezik, akik szintén sajátos nevelési igényűek, de a pontos diagnózisuk még nem érkezett meg, fejlesztésüknél az előzetes vélemény szervezeti keretekre tett javaslatai az irányadóak.

Gyógypedagógiai feladatellátás a bölcsődében a 2011/ 2012-es évben:

A bölcsődében 1 fő sajátos nevelési igényű kisgyermek részesül korai fejlesztésben, további 2 kisgyermek pedig prevenciósi tornában. A korai fejlesztés esetében heti 3 óra a kötelezően előírt foglalkozás. A gyermek korai fejlesztése a szakértői vélemény és az ez alapján elkészített 10 hónapos fejlesztési terv szerint történik. A korai fejlesztést konduktor szakember segíti havi egy alkalommal történő tanácsadás, konzultáció keretében. A korai fejlesztés helyszíne a bölcsődei csoportszoba, ill. a tagóvodában található tornaterem.

A mozgásos eszközöket a tornateremből, a manipulációt fejlesztő eszközöket (leporelló, építőköcska) pedig a bölcsődei csoportszobából lehet a fejlesztéshez biztosítani.

Preveneciósi tornára heti 1 alkalommal kerül sor gyermekeként 15-20 perces játékos, mondókákkal kísért foglalkozás keretében. Az utóbbi fejlesztési formánál hangsúlyosabb az otthoni gyakorlások szerepe, a bölcsődében a gyakorlatok bemutatása, a változatos mozgásformák megkedveltetése történik.

Az eredményesség mérése:

A fejlesztések eredményessége kognitív területen a Porkolábné Balogh Katalin által kidolgozott teszttel vizsgálható, de minden részképesség mérésére más-más teszttel vizsgálható. A fejlesztések hatékonyságát befolyásolja a rendszeresség és az adott készség begyakorlottságának mértéke, ill. a gyermekek egyénisége is. Számszerű adatokat a DIFER-táblázat adatai tudnak szolgáltatni, a gyermekek ezen kívül egyénileg megírt féléves értékelő lapokkal rendelkeznek.

3. LOGOPÉDIAI BESZÁMOLÓ

A logopédusi munkakört 2011. szeptember 1-e óta főállású logopédus látja el, a Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsődében.

A logopédiai terápiás tevékenység mellett célul tűzte ki, a 3-6 éves gyermekek óvodáskor előtt felhalmozódott lemaradásának csökkentését, a személyre szabott fejlesztését, valamint a korai fejlesztés óvodai szintű helyi megalapozását.

A logopédusi munkakör betöltése során, a felméréseket követően segítő terápiával szolgálja az óvodás gyermekek logopédiai problémáinak megoldását az alábbiak szerint.

<i>csoport</i>	<i>létszám</i>	<i>csoport megoszlás</i>			<i>szűrés</i>	<i>vizsgálat</i>	<i>SNI</i>	<i>Nt</i>	<i>logopédiai ellátás, megoszlás</i>
Meserét									
Süni	30	29	1	0	30	8	2	2	8
Napraforgó	28	19	9	0	26	12	1	0	14 14/1
Őzike	28	0	10	18	9	0	2	0	0
Csibe	29	3	26		26	3	0	0	3 3/1
Mécses	29	8	8	13	13	8	0	0	8 8/2
Napocska	28	19	9	0	26	8	1	0	8
Rákóczi úti intézmény									
Nyuszi	30	8	15	7	23	10	0	2	10 10/4
Micimackó	30	12	18	0	21	6	0	1	6
Szent Lajos úti intézmény									
Cica	25	14	10	1	19	6	1	3	8 8/1
Margaréta	25	11	8	6	19	6	2	0	6
Pillangó	25	19	4	2	24	5	1	2	5
<i>összesen</i>	<i>307</i>	<i>307</i>			<i>236</i>	<i>72</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>76</i>

Az ábra alapján, a minimális logopédiai protokoll szerint minden érintett csoportban elvégezte a szűrést, szeptember első hetében, szeptember 2-7-ig. Ennek során minden középsős, és nagycsoportos óvodással elvégezte a Goudenough rajz, a pöszeség szó és mondat után mondási, valamint a beszéd, és hallási figyelem vizsgálatát.

A jelen állapot és a már meglévő szakértői és nevelési tanácsadó dokumentumai alapján, a felvett gyermekek körében megkezdte a több szempontú logopédiai vizsgálat elvégzését. A vizsgálatokat 2011.október 3, 5, 6, 7, 11, 12, 13-án tartósan, ezt követően pedig a fennmaradó gyermekekkel folyamatosan, végezte. Ennek eredménye határozza meg a terápiát, és a folyamatot kiegészítő feladatokat.

Munkáját három telephelyen, az alábbi beosztásban végzi:

<i>Óra</i>	<i>Hétfő</i>	<i>Kedd</i>	<i>Szerda</i>	<i>Csütörtök</i>	<i>Péntek</i>
<i>Telephely</i>	<i>Meserét</i>		<i>Szt. Lajos</i>	<i>Meserét</i>	<i>Rákóczi</i>
1.	pösze	pösze	pösze	pösze	pösze
2.	pösze	pösze	pösze	pösze	pösze
3.	pösze	pösze	pösze	pösze	pösze
4.	diszfázia	pösze	pösze	pösze	diszlexia prevenció
5.			diszlexia prevenció	beszédindító	diszfónia

A pösze terápiás órákat, az igen nagy létszám miatt, átlagosan 4 fős csoportokban látja el. Az év elején külön órát szánt az ajak, és a nyelvgyakorlatoknak, valamint a hallási differenciálás elsajátításának. A beszédindító, és a diszfónia órák egy személyesek, a diszfázia és a diszlexia prevenció órák a létszámtól függően egy illetve két személyesek.

Az ellátottak köre javarészt nagycsoportos óvodás. Mellettük kis számban, csak azokat a középső csoportos gyermekeket tudja terápiában részesíteni, akiknél súlyos, vagy nagyon kiterjedt a beszédhiba.

A gyermekek rendszeresen, általában hetei egy alkalommal vesznek részt a terápiás órákon. Négy gyermeknek biztosítja a heti két alkalommal való foglalkozást. Egy gyermek nem együttműködő, így ellátása nehezített. Egy gyermeket pedig a nyelv és beszédművelő kolléga lát el. Egy középsős gyermek ellátását szorongása miatt, a szülővel és az óvónővel való egyeztetés után felfüggesztette. Egy gyermek előforduló tartós hiányzás oka, a gyermek egészségi állapota.

A szülők magatartása rendszerint támogató, részt vállalnak a terápiás munkában, segítik gyermekük fejlődését. Hiányosságok az otthoni gyakorlások elmaradásában vannak. Havi rendszerességgel tart fogadó órát, és minden nap lehetőséget biztosít a személyes kapcsolattartásra. A szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás alapja a terápiás munkának.

A logopédiai munka eredményessége a gyermek beszédének alakulásában, fejleszthetőségében mérhető le. A diszfázia terápiában részesülők fejlődése nagyon lassú. Két gyermek esetében nagy nehézségbe ütközik a k hang alakítása, néhányuknál szülői támogatás hiányában nem tudunk megfelelően haladni.

Munkája során egy olyan pedagógiai szemlélet kiépítésére törekszik, mely szerint nem csak terápiát és fejlesztést kell végezni, hanem a logopédiai diagnosztika mellett a prevenció munka is hangsúlyos.

4. TANKÖTELES KORÚ GYERMEKEK LÉTSZÁMA

A Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvodában tanköteles korú gyermekek száma a 2011/2012- es nevelési évben a nagycsoportos gyermekek száma **147** fő. Ebből várhatóan **121** fő 2012. év szeptemberétől iskolás lesz.

A felsőlajosi tagintézményben nagycsoportos korú gyermekek száma a 2011/2012-es nevelési évben **18** fő. Ebből várhatóan 2012-ben iskolába megy **10** fő.

5. FELNŐTT LÉTSZÁM ALAKULÁSA

A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde székhely és telephely intézményeiben **60 fő** közalkalmazott dolgozik.

- Ebből óvodapedagógus **25** fő
- Technikai dolgozó **29** fő
- Logopédus **1** fő
- Gyógypedagógus **1** fő
- Kisgyermek,-
és csecsemőgondozó **4** fő

A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőajosi Tagintézményében **4** fő óvodapedagógus és **3** fő technikai alkalmazott dolgozik.

6. GYERMEKVÉDELMI FELELŐS 2011. ÉVI TEVÉKENYSÉGE

Tankötelezettség elmulasztása (5 eset)

Megtett intézkedések: HHH-s gyermek esetében az első igazolatlan hiányzási nap után, egyéb esetben a harmadik nap után kiküldtük a felszólítást a rendszeres óvodába járásra. A gyermek tanköteles korú, óvodai felvételt nyert, mely után kiderült, hogy hallássérült. Megtett intézkedések: családlátogatás alkalmával a szülő tájékoztatása arról, hogy intézményünk így nem tudja fogadni a gyermeket (nem beszél, nincs hallókészüléke). A probléma mihamarabbi megoldása érdekében felvettük a kapcsolatot

a kislány házi gyermekorvosával, aki ígéretet tett, hogy a Szakértői Bizottság vizsgálatához, a vizsgálat elindításához segítséget nyújt a szülőnek.

Együtműködés hiánya (12 eset)

Megtett intézkedések: a szülő figyelmének felhívása arra, hogy a gyermek részére előírt fejlesztésre köteles elvinni őt. Ismételt mulasztás esetén jelzés a Gyermekjóléti Szolgálatnak. A szülő nem vitte el gyermekét a pszichológus vizsgálatára. Megtett intézkedések: a szülő tájékoztatása szülői kötelezettségeiről, ismételt időpont megkérésében segítségnyújtás. A szülők nem érdeklődnek a gyermekük fejlődéséről 2 esetben. Megtett intézkedések: a szülő eredménytelen megkeresése után jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A gyermek tanköteles életkorú, nagyon sokat hiányzik, orvosi igazolást hoz, de utólag. Megtett intézkedések: a szülő figyelmének felhívása az óvodai nevelés fontosságára, jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A gyermek tanköteles, elköltöztek Lajosmizséről (2 eset). A kisgyermeket kiírták, de új intézménybe nem írták be. Megtett intézkedések: jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé. A gyermeket ezek után beírták egy kecskeméti óvodába.

A szülő nem figyelt a Gyvt-s határozat lejártának idejére. A felhalmozott térítési díj hátralékot nem törleszti az óvoda felé (3 eset). Megtett intézkedések: jelzés a szülő felé telefonon, családlátogatás, ismételt családlátogatás, jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé. Óvodánk a Gyvt-s határozatok lejárta előtt egy hónappal írásban tájékoztatja a szülőt, hogy a Fenntartónál- Önkormányzatnál- ismételten igényelje meg a támogatást.

A szülő a gyermek Anyák napi ünnepségére nem jött el, a gyermek is távol maradt. Megtett intézkedések: a szülő figyelmének felhívása ezen alkalmak fontosságára, jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Veszélyeztetés (8 eset)

A gyermek az otthon eltöltött hétvégén olyan családi történések fül-, és szemtanúja, hogy hét közben társait bántalmazza, kollégiumi társait molesztálja, óvónőjét megrúgja. Megtett intézkedések: azonnali jelzés a szülő felé a magatartási problémákról, jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé, a szülő részére időpont kérése gyermeke pszichológusi vizsgálatához, majd ismételt időpont kérése.

A különélő szülők vitája a gyermekek láthatásának ügyében. Megtett intézkedések: a szülők figyelmének felhívása arra, hogy ezen problémájukkal a Gyámhivatalt, ill. a területileg illetékes bíróságot kereshetik fel, jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A gyermek közösségi életre alkalmatlan állapotban érkezik óvodába. Nem tudja, hol van, kik vannak körülötte, mi történik vele. Megtett intézkedések: beszélgetés a szülővel, jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Intézményünk felé jelzés érkezett, hogy egy kimenő nagycsoportos óvoda a nyári szünetben éhezik. Megtett intézkedések: családlátogatás az óvodavezetővel, a gyermek volt óvónőjével, jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Gyermek testi higiéniájának elhanyagolása (3 eset)

Megtett intézkedések: a szülő tájékoztatása a fejtetvesség kezeléséről, a fertőtlenítés fontosságáról. A probléma visszatérő jellege miatt jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A gyermek ruházata elhanyagolt, nem az évszaknak megfelelő. Megtett intézkedések: jelzés a Gyermekjóléti Szolgálatnak gyermekruházat kérése ügyében. Gyűjtés szervezése, mely által a gyermekek megfelelő téli ruházattal lettek ellátva.

Egy kisgyermeket a nyár folyamán 2011. 07.25-én ideiglenes nevelésbe vettek, így intézményünkől kikerült.

Az óvoda gyermekvédelmi felelőse minden nevelési év megkezdésekor munkatervet készít, melyben az előre tervezhető feladatokat veszi számba.

A felmerülő esetekkel kapcsolatban folyamatosan konzultál a megfelelő szakemberekkel, Családgondozókkal, gyermekorvossal, védőnőkkel, pszichológussal.

Minden hónap első szerdáján részt vesz az Esetmegbeszéléseken, illetve a városi szinten szervezett szakmai napokon.

A tankötelezettség elmulasztásának megelőzése érdekében ellenőrzi a Felvételi és mulasztási naplókat. A szülők figyelmének felhívása az óvodai-, ill. iskolai beiratkozás időpontjára.

Óvodánkban több gyermeknek nincsen az évszaknak megfelelő ruházata, ezért számukra rendszeresen gyűjtünk ruhaneműket, cipőket. Karácsonyra az óvoda dolgozói a szülőkkel együtt ruhaneműket, játékokat, könyveket gyűjtöttek a rászorulóknak részére, így 20 csomagot tudunk részükre átadni.

Intézményünk rendszeresen tartja a kapcsolatot a lajosmizsei CKÖ-vel, illetve képviselőivel.

A gyermekek fejlődéséről az Egyéni fejlődési lapból tájékozódhatnak a szülők a fogadóórák keretein belül szükség szerint, de legalább fél évente egy alkalommal. A HHH-s gyermekek szüleit három havonta tájékoztatjuk a fejlődésről.

A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézményének gyermekvédelmi beszámolója (2011. január 01. – 2011. december 31.)

(Készítette: Szabó Márta gyermekvédelmi felelős)

Az óvoda gyermek- és ifjúságvédelmi rendszerének működéséért a tagóvoda vezetője a felelős.

Az Ő munkáját segíti a gyermekvédelmi felelős, Szabó Márta, és aktívan segít minden óvodapedagógus. A helyi óvodai nevelési program tartalmazza a gyermekvédelmi munka azon alapvető feladatait, melyet célul tűzött ki a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek segítésére.

Helyzetelemzés

Az óvodába járó gyermekek létszáma 2010-2011.-es statisztika szerint 57 fő. A 2011-2012.-es statisztika szerint az óvodába járó gyermekek száma: 53 fő. A szociálisan, anyagilag hátrányos gyermekek száma 2010-2011-es statisztika szerint 18 fő, 2011-2012-es statisztikában pedig 21 fő.

Halmozottan hátrányos, illetve veszélyeztetett gyermekünk nincs, két kisgyermeket vett védelembe 2011. szeptemberétől az önkormányzat gyámügyi munkatársa.

Mit teszünk a hátrányok leküzdésére?

- Több odafigyelést, nagyobb toleranciát tanúsítunk ezen gyermekek irányába, segítve ezzel a testi-lelki és értelmi felzárkózásukat.
- A sajátos nevelési igényű hátrányos helyzetű gyermekekkel csoporton kívül egyénileg is próbálunk foglalkozni.
- Szülői értekezleteken és családlátogatások alkalmával a nevelési problémák, magatartási zavarok rendezéséhez segítséget nyújtunk.
- Külső szakember – pszichológus – segítséget is kérjük a legproblémásabb helyzetekben.
- Ruhákat gyűjtünk a rászoruló családok részére.
- Az Önkormányzattól rendszeres gyermekvédelmi támogatást, és ingyenes étkezést kapnak.

A hátrányos helyzetű gyermekek elsősorban környezetük és a családban meglévő anyagi gondok és feszültségek miatt sorolhatók ebbe a kategóriába. Ezt a tényt figyelembe vesszük programjaink kialakításakor, olyan tevékenységekkel gazdagítjuk óvodai életünket, amely több szervezést és kevesebb pénzt igényel.

A védőnők többször is fejtetű szűrést az év során, tájékoztatást adtunk a szülőknek, különösebb probléma ez ügyben nem volt.

A védelembe vett gyerekek intézménylátogatását nagy odafigyeléssel felügyeljük, ők rendszeresen járnak is óvodába, teljes napra veszik igénybe az óvodai ellátást. Közülük az egyik kisgyermeket nehezen tudtuk beszoktatni az óvodai közösségbe, az édesanya nagyon félt elszakadni gyermekétől,

túlságosan óvta őt mindentől, így tőlünk is. Többször voltunk családlátogatáson, s így a személyes megkeresések alkalmával sikerült az édesanya bizalmába férkőzni, aki azóta bátrabban keres meg bennünket problémáival, és kisfiát is rendszeresen hordja intézményünkbe.

A rászoruló családok számára gyűjtöttünk kinőtt ruhákat, amiben a többi család is nagyon együttműködő volt.

A 2011. év szociometriai adatai a felsőljajosi óvodában

Besz. időszak	Halmozottan hátrányos	Hátrányos	Veszélyeztetett	Védelembe vett	BTM	SNI A
2010-2011.	0	18	0	0	2	1
2011-2012	0	21	0	2	2	4

Az év során a Nevelési Tanácsadó, és Szakértői Bizottság vizsgálatán több gyermek is részt vett, normatívát pótigénylőskor tudjuk megigényelni.

A kedvezményes étkezés adatai 2011- ben

Beszámolási időszak	50 %-s kedvezmény	100 %- s kedvezmény
2010-2011. statisztika	10	18
2011-2012. statisztika	9	21

Védőnői beszámoló:

(Készítette: Schnörch Péterné védőnő)

Az 1997. évi gyermekvédelmi törvény létrehozása, a Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálatok megalakulása óta egyre több család kerül a szolgálatok látókörébe.

A növekvő munkanélküliség, a növekvő szegénység, a bedőlt devizahitelek is szaporították a nehézhelyzetbe került emberek létszámát. Különösen nehéz a helyzet, ahol kiskorú gyermekeket nevelnek.

A jelzőrendszeri tagok, köztük a védőnők is szinte napi kapcsolatban vannak a szolgálatokkal. Havonta egyszer részt veszünk a jelzőrendszeri értekezleten, ahol megbeszéljük közös ügyeinket, és próbálunk megoldást találni a nehéz helyzetekre.

Az elmúlt évben 11 alkalommal jeleztünk a szolgálatok felé. Szóban és írásban is éltünk a jelzési lehetőséggel.

Védőnői munkánk során rengeteg problémával találkozunk. Gyakran látogatjuk otthonukban a családokat, és közelről érzékeljük a gondokat. Nagyon sok esetben a gyermekek negatív családi mintákat látnak. Generációk nőnek fel munkanélkül. Az alacsony iskolai végzettség is nehezíti a helyzetükön. A családtervezés hiánya, felelőtlen gyermekvállalás egészen fiatalon, csak növeli a segítségre szorulókat számát. A kilátástalan helyzet a pozitív példa hiánya gyakran sodorja a fiatalokat a bűncselekmények felé.

Népmozgalmi adatok a 2011 –es évben.

2011-ben 103 gyermek született Lajosmizsén.

Gondozott gyermekek létszáma 0-6 éves korban: 861 fő

Ebből veszélyeztetettek száma: 88 fő

Eü. okból: 45 fő

Szoc. okból: 34 fő

Eü+szoc. okból: 6 fő

2011-ben a Fekete István Általános Iskolába járó gyermekek száma 892 fő volt. Ebből a létszámból 159 fő szociálisan veszélyeztetett. A Gyermekjóléti Szolgálat felé 2 kiskorú esetében kellett jelzéssel élni.

IV. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések 2011. évben (Lajosmizse)

(Készítette: Bodáné Szabó Andrea Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatala Hatósági Iroda, vezető tanácsos)

Védelembe vétel:

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

Védelembe vételi eljárás a jelzőrendszer tagjainak – óvoda, iskola, védőnők, háziorvosok, rendőrség – jelzésére vagy bármely lakos bejelentésére indulhat. Az eljárás során a gyermekjóléti szolgálat családgondozója felkeresi a családot, környezettanulmányt készít és javaslatot tesz arra vonatkozóan, hogy szükségesnek tartja-e az érintett kiskorú védelembe vételét. Az eljárás során a jegyzői gyámhatóság tárgyalást tart, ahol az eset összes körülményeire tekintettel döntés születik. Ha a gyermeket a gyámhatóság védelembe veszi, családgondozót rendel ki számára, akivel köteles a szülő és gyermek együttműködni. A védelembe vételi határozatban a gyámhatóság kötelezettségeket írhat elő a szülő és magatartási szabályokat a gyermek részére. Amennyiben a szülő és a gyermek nem működnek együtt és a veszélyeztetettség nem szüntethető meg védelembe vétellel, az ügy átkerülhet a gyámhivatalhoz, ahol már egyéb intézkedések megtételére – ideiglenes hatályú elhelyezés, tartós nevelésbe vétel – is sor kerülhet.

2011.évben 27 **kiskorú gyermek védelembe vételére**, és a korábban védelembe vett kiskorúak közül 7 gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére került sor.

Jelenleg 63 **védelembe vett kiskorú szerepel** a nyilvántartásban. 2011 évben 27 kiskorú gyermek került védelembe és 6 gyermek védelembe vételének megszüntetésére került sor, mert a korábbi veszélyeztető körülmények a szülő és a gyermek együttműködése és a gyermekjóléti szolgálat segítő munkája következtében megszűntek. **A védelembe vétellel érintett családok száma 21.**

Ugyanakkor **7 kiskorú gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére** volt szükség 2011-ben a gyermekeket veszélyeztető körülmények miatt, amely **2 családot érintett.**

2011. évben a gyámhatósági ügyintéző rendszeresen részt vett a Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett jelzőrendszeri értekezleten, amelyen minden hónap első szerdáján a jelzőrendszeri tagok vitattak meg problémás eseteket, illetve felmerült, aktuális megoldandó feladatokat.

Általános tapasztalat, hogy **a védelembe vétel okai többnyire környezeti, életvezetési problémák, a szülők alkoholizmusa, hanyagsága, anyagi veszélyeztetettség, valamint az iskolakerülés.**

Családi jogállás rendezése

2011. évben 15 esetben értesült a jegyző apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermekről, amelyből 7 teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal rendeződött a gyámhivatal előtt.

Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések 2011. évben (Felsőlajos)

(Készítette: Rostásné Rapcsák Renáta Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatala Felsőlajosi Kirendeltsége, kirendeltségvezető)

Az önkormányzat által nyújtott személyes gondoskodás formái:

a) Gyermekjóléti Szolgálat

Felsőlajos Község Önkormányzata a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 39.§-ban meghatározott gyermekjóléti szolgáltatást a

Lajosmizse és Felsőlajos Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményfenntartói Társulása útján biztosítja.

b) Gyermek napközbeni ellátása

Felsőlajos Község Önkormányzata a gyermekeknek a Gyvt. 41.§. szerinti napközbeni ellátását a közoktatási feladatok ellátására létrejött Intézményfenntartói társulási megállapodás keretében a

a) a Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézménye, és

b) a Fekete István Általános Iskola és Kollégium Felsőlajosi Tagintézménye napközis foglalkoztatás keretében szervezi meg.

c) Gyermek átmeneti gondozása

A gyermek átmeneti gondozása nevelőszülő által történik.

Hatósági intézkedések

A hatósági intézkedések címzettje a települési önkormányzat jegyzője, mint első fokú gyámhatóság.

A gyermekvédelem elsődleges rendeltetése, hogy a gyermek mentesülve minden veszélyeztető körülménytől megfelelő családban nőhessen fel, valamint az, hogy a szülő gondoskodásából kikerülő gyermek helyettesítő védelmét biztosítsa.

A gyámhatóság a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedést csak akkor teheti meg, ha a szülő nem teszi meg a gyermek érdekében szükséges intézkedéseket, illetve nem járul hozzá, vagy egyébként akadályozza a gyermek körülményeinek megfelelő gyermekjóléti illetve más alapellátás igénybevételét.

A törvény értelmében a veszélyeztetettség: „olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.”

A gyermekvédelmi törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptervekenység keretében

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtó, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmény, a nevelési tanácsadó,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok
- munkaügyi hatóság.

A törvényben meghatározott intézmények és személyek **kötelesek** jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál, **továbbá kötelesek hatósági eljárást kezdeményezni** a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

A törvényben meghatározott személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében **kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.**

1. Védelembe vétel

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

Védelembe vett kiskorúak száma 2011-ben 1 gyermek volt, amely esetben a védelembe vételnek oka szülőnek felróható magatartás volt.

A védelembe vétel felülvizsgálatára hivatalból évente sor kerül, melynek eredményeként az aktuális körülmények, állapotok, családgondozó-, védőnő véleményének kikérésével a védelembe vételt fenntartjuk, vagy a megszüntetéséről döntünk.

A védelembe vett kiskorúakról a törvényben előírt nyilvántartást vezetünk.

A védelembe vételi eljárások száma elenyésző.

Az elmúlt évek eljárásainak tapasztalata alapján elmondható, hogy a védelembe vétellel a gyermekek veszélyeztetettsége egészben felszámolható volt és további hatósági intézkedésekre nem volt szükség. Előfordult korábban, hogy több évig is fenntartottuk a védelembe vételt, mert annak célja csak részben valósult meg, viszont oly mértékben nem volt veszélyeztetve a kiskorú, amely további intézkedéseket kívánt volna.

Amennyiben a védelembe vétellel a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudjuk, akkor a gyermekvédelem más eszközeit kell alkalmaznunk, melynek végső mozzanata lehet akár a gyermek családból történő kiemelése is.

2. Ideiglenes hatályú elhelyezés

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket ideiglenesen a nevelésre alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban helyezi el.

Az ideiglenes elhelyezés ideje maximum 30 nap, mely idő alatt az illetékes gyámhivatal dönt a gyermek átmeneti, vagy tartós nevelésbe vételéről, illetve az ideiglenes elhelyezés megszüntetéséről.

Településünkön ideiglenes hatályú elhelyezésre az elmúlt évben sem került sor.

3. Családi jogállás rendezése

Az apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermek családi jogállását legkésőbb 3 éves koráig rendezni kell. A családi jogállás leggyakrabban teljes hatályú apai elismeréssel történik. Ez azt jelenti, hogy a gyermek születése után a szülők együttesen megjelennek a gyámhatóságnál és a gyermeket az apa elismeri.

Ha a szülők önállóan nem jelentkeznek a rendezetlen családi jogállású gyerekük ügyében, a gyermek születését nyilvántartó anyakönyvvezető jelzésére az ügyintéző kíséreltet tesz az apai elismerő nyilatkozat felvételére.

Az apaként megnevezett férfit a gyámhivatal meghallgatja és, ha az apaság tényét nem vitatja, felhívja őt az apai elismerő nyilatkozat megtételére, majd nyilatkozatát jegyzőkönyvben rögzíti.

Amennyiben a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére az anyakönyvvezető által küldött értesítés kézhezvételét követő harminc napon belül nem kerül sor, úgy a gyermek családi jogállásának rendezése érdekében az eljárást az illetékes gyámhivatal hivatalból folytatja le.

Családi jogállás rendezése érdekében anyakönyvvezetői megkeresésre az elmúlt évben nem került sor.

Apai elismerő nyilatkozat születés előtti megtételére 1 esetben került sor.

4. Eseti gondnok kirendelése

Eseti gondnokot kirendelésére az ismeretlen helyen távollévő, vagy gondnokság alá helyezett felnőtt, és kiskorúak ügyében kerülhet sor, amennyiben a hivatalos eljárásban szükségessé válik.

Az elmúlt év során eseti gondnokot nem kellett kirendelnünk.

V. Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatal Gyámhivatalának beszámolója

(Készítették: Bálintné Vass Magdolna és dr. Svébisné Mészáros Magdolna gyámhivatali ügyintézők)

Lajosmizse Város Gyámhivatala tevékenységét a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.)

Kormányrendeletben foglalt hatáskörök gyakorlásával a rendelet mellékletében meghatározott illetékességi területen, Lajosmizse város és Felsőlajos község területén végzi.

A feladatok ellátása két felsőfokú végzettségű ügyintézővel történik.

A gyámhivatali ügyintézők önálló kiadmányozási joggal, teljes felelősséggel látják el feladataikat, az érdemi ügyintézés a hozzá kapcsolódó, kiegészítő szervezési és ügykezelői tevékenységekkel együtt.

A gyámhivatal munkájával összefüggő jellemzőbb adatokat a korábbi évekkal összehasonlítva a mellékelt táblázatban foglaltuk össze.

Ügyirat-forgalom	év	2004.	2005.06.30	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Iktatott gyámhatósági ügyek fő és alszámon	összes (alap- és alszám)	2270	1067	2268	1991	2231	2173	2170	2364
	alapszámon	320	237	340	309	317	331	369	362
	alszámon	1950	830	1946	1682	1914	1842	1801	2002
	döntések sz.	345	158	363	273	427	440	314	355
	fellebbezés	1	1	2	0	7	5	5	1
Ügyintézők száma		2	2	2	2	2	2	2	2

Ügykörök	év	2004.	2005.06.30.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Ideiglenes elhelyezés	tárgyévben indult ügyek száma	2	0	4	1	2	18	4	5
	elhelyezett gyermekek száma	4	0	5	3	2	25	5	11
	másik szülőnél	2	0	5		0	1	1	0
	harmadik személynél	0	0	5		0	10	1	2
	nev. szülőnél	2	0	5	2	2	4	4	7
	Gyermekotthonban	0	0	5		1	10	4	2
	gyámhivatali dönt sz.			5	7	2	17	10	4
Tárgyévi nyilván-tartott gyermekek	átmeneti nevelt	11	10	10	12	12	23	29	31
	tartós nevelt	2	2	2	2	2	2	2	2

	évben elrendelt utógondozói ellátott	0	1	1	0	1	2	1	3
Örökbefogadás	engedélyezés	0	0	1	1	0	0	0	0
	felbontás	0	0	0	0	0	0	0	0
	örökbefogadásra alkalmasnak nyilv. szülő	5	7	8	8	0	0	6	1
	örökbe fogadhatóvá nyilv. gyermek	1	0	0	0	0	0	0	0

év		2004.	2005.06.30.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Családi jogállás rendezés		33	22	55	46	45	47	44	52
Perindítás szülői felügyeleti ügyekben/ érintett gyermek		2/6	0	6	0	0	2	0	0
Évben kapcsolattartási ügyek		3	0	5	7	9	6	6	5
Nyilvántartott	gyámsági ügyek	28	27	28	29	38	40	45	48
	gondnoksági ügyek	52	59	64	56	59	61	63	66
	a gondnoki tisztelet hiv. gondnok látja el	15	20	20	16	15	14	15	17
	hiv. gondnok száma	1	2	2	1	1	1	1	1

év		2004.	2005.06.30.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Nyilvántartott ingó és ingatlan tulajdonos	kiskorú	157	152	128	121	122	109	114	123
	gondnokolt	29	29	32	34	38	27	38	26
Gyermektar-tásdíj megelőlege-zés az évben	ügyek száma	1	2	3	3	3	8	5	3
	részesülő gyermekek száma az évben	8	9	5	8	8	9	9	6
	kifizetett összeg/ezer	434	nincs adat	392	779	709	1244	1200	729
	otthonteremtési támogatott fiatal	0	0	0	2	0	2	1	0
Kiskorúak házaságkötése	engedélyezett kérelem	0	0	1	0	0	1	1	1
	elutasított kérelem	0	0	0	0	0	0	0	0
Családba-fogadás	családba fogadott gyermekek száma	0	1	5	3	3	11	10	7

Hozzá tartozó érőszak...	ügyek száma						4	2	1
--------------------------	-------------	--	--	--	--	--	---	---	---

A gyámhivatal beszámolóját a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú mellékletének I/4.,5.,7. pontjai alapján az alábbiakkal egészíti ki:

Amint az az átmeneti nevelt és gyámság alatt álló kiskorúak számának növekvő tendenciájából látható, a kiskorúak helyzete a társadalom korábban is szegényebb rétegeinek az ország nehéz gazdasági helyzetéből fakadóan még alacsonyabb szintre való csúszása, a munkanélküliség növekedése miatti létbizonytalanság következtében egyre rosszabb, egyre több gyermeket kell a családból kiemelve a gyermekvédelmi gondoskodás valamilyen formájában részesíteni, harmadik személynél, gyermekotthonban vagy nevelőszülőnél elhelyezni.

A tavalyi év folyamán a gyámhivatalnál ugyan „csak” 5 eljárás indult ideiglenes hatályú elhelyezésre, de ez 11 kiskorú gyermeket érintett: 2-2 testvérpárt, 5 testvért és 2 egyedülálló gyermeket. A felülvizsgálati döntés során 4 döntés született, a 2-2 testvérpárt átmeneti nevelésbe vette a gyámhivatal és nevelőszülőnél helyezte el, 1 gyermeknél családfogadás történt, 1 gyermek illetékességből Kecskemétre került. Az 5 testvért is átmeneti nevelésbe vette a gyámhivatal, ők is nevelőszülőkhöz kerültek, azonban döntés csak ebben az évben született.

A jegyzői gyámhatóság 4 gyermeket helyezett el ideiglenes hatállyal, ebből egy testvérpárt, egy csecsemőt és egy 14 éves leánygyermeket. A felülvizsgálati eljárás során mindegyik esetben döntés született, a testvérpárt egy közeli hozzátartozó családba fogadta, a csecsemőt visszahelyezte az édesanyjához, a nagy leányt a különélő másik szülőnél helyezte el.

Az ideiglenes elhelyezés közvetlen oka legtöbb esetben a szülők elhanyagoló magatartása volt, nem látták el megfelelően és gyakran felügyelet nélkül hagyták a cselekvőképtelen kiskorúakat, továbbá volt olyan eset, amikor a szülők egymás közötti – sokszor tettelegességig fajuló – vitája, veszekedése rendszeresen a gyermekek előtt zajlott.

2011-ben a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet 14.§ (1) bekezdésének eleget téve felügyeleti ellenőrzést tartott. Az ellenőrzésre iratbetekintéssel került sor.

Az ellenőrzés során vizsgálták az eljárási szabályok érvényesülését a Ket. alkalmazása során, illetve a gyámhatóságokról és a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet (Gyer.) hatályosulását a gyámhivatali hatáskör gyakorlása során.

Célvizsgálati szempontok voltak:

- Az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, valamint az átmeneti nevelésbe vett gyermek szülőjével és más hozzátartozójával történő kapcsolattartásának szabályozása, a jogszabály-módosítás hatályosulása.
- A nevelésbe vett gyermek gondozási helyének változásai, annak okai, a gyermek érdekében, véleményének figyelembe vétele az eljárás során.

A célvizsgálati körbe tartozó és 2011. évben keletkezett és lezárt döntések vonatkozásában ügykörönként 2-2 iratot kértek ellenőrzésre 2011.10.12-ig.

2012.02.29-én megérkezett a gyámhivatalba a gyámügyi felügyeleti ellenőrzés megállapításairól készült feljegyzés, amely szerint a gyámhivatal minden esetben megfelelően járt el, a 2011. január 1-jétől hatályos szabályoknak megfelelően, időben szabályozta a kapcsolattartást, és minden gondozási hely-változást követően újraszabályozta a szülői kapcsolattartást.

A hatékonyabb gyermekvédelem érdekében elengedhetetlen lenne, hogy az érintett intézmények a gyermekvédelem vonatkozó szabályait következetesebben és saját tevékenységi területükre is

kiterjesztően értelmezzék. Az lenne az ideális, ha kevésbé lennének megengedők a szülők mulasztásaival szemben, és racionálisabban járnának el a gyermeknek hátrányt okozó, ismétlődő elhanyagolás, a nevelésben mutatkozó passzivitás tapasztalása során, különösen, ha erre a szakterületre vonatkozóan saját szakemberrel rendelkeznek.

Szükség lenne továbbá az intézmények közötti szorosabb együttműködésre, a hatékonyabb információáramlásra, a jelzéseknek a megfelelő szakemberhez, hatósághoz időben történő eljuttatásához, melyet nagymértékben elősegítenek a jelzőrendszeri értekezletek, de nem szabadna csak erre korlátozódnia. Az utóbbi időben javuló tendencia érezhető ezen a területen is, de még mindig van mit fejlődni, sokat kell még dolgozni az ideális helyzet megteremtéséhez.

Mint látható, a gyámhivatal tevékenysége során nem csak a kiskorúak ügyeivel, hanem a 18. életévüket betöltött gondnokság alatt álló személyekkel, valamint a családi gondoskodást helyettesítő valamilyen ellátási formából kikerülő fiatal felnőttekkel is foglalkozik.

A hivatásos gondnoki tisztség ellátása jelenleg biztosított, az Önkormányzat egy nyugdíjas egészségügyi dolgozót foglalkoztat szerződéses jogviszonyban, azonban a feladatainak megszorodása és egyre összetettebbé, bonyolultabbá válása, valamint a gondnok idős kora miatt szükség lenne előre gondoskodni utánpótlásról egy aktív korú ember személyében, akit lehetőség szerint főállásban tudna majd foglalkoztatni az Önkormányzat. Az is indokoltá tenné az utánpótlásról történő előre való gondoskodást, hogy néhány éve hivatásos gondnoki tisztséget csak olyan személy láthat el, aki hivatásos gondnoki képzésen részt vett, képzést viszont a megyében csak ritkán, más megyékben is csak évente egyszer szerveznek a jelentkezők számától függően.

A dologi, technikai háttérrel is szót ejtve, kényelmes, kellemes, szép környezetben dolgozhatunk, a munkánk során elengedhetetlenül fontos számítástechnikai eszközöket, amelyek már régiek, elavultak voltak, 2011 decemberében lecserélték, újakat kaptunk, melyeket ezúton is köszönünk.

VI. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai:

Az elmúlt évben felügyeleti szerv által végzett ellenőrzés sem Felsőlajos, sem Lajosmizse településen nem volt.

VII. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása: Az egyes beszámolók részletesen megfogalmazzák javaslataikat, jövőbeni céljaikat.

A gyámhatóság jövőre vonatkozó javaslata és célok meghatározása Felsőlajos településen:

A családnak nagy szerepe van a gyermeknevelésben. Amennyiben a jövő nemzedékek érdekében tenni akarunk **valamit**, elsősorban a családokat kell erősíteni és támogatni, hogy szocializációs alapfeladatuknak minél jobban meg tudjanak felelni. Az anyagi biztonságot a munkavégzés során szerzett jövedelem adja, így a munka világából másfelé orientálódó szülők munkavállalásra való ösztönzése továbbra is kiemelt cél.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében még szorosabb együttműködés a családokkal, különös tekintettel a gyermeki jogok érvényesítésére.

A településen élő fiatalok és gyermekek jelentik falunk jövőjét is, ezért tartom szükségesnek a helyes életvezetési szabályokat gyermekkorban tudatosító nevelését - prevenció keretében – az óvodai és iskolai oktatás keretein belül.

VIII. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

Beszámoló a Lajosmizse Rendőrőrs gyermekjóléti tevékenységéről

(Készítette: Becsei Gábor r. őrnagy KMB csoportvezető)

Az 2003 évben az ORFK. 13/2003/III/27. számú intézkedése - a családon belüli erőszakról – alapján a családon belül történt erőszakot ki kell vizsgálni és amennyiben gyermek részese, vagy szemtanúja az erőszaknak értesíteni kell a gyermekjóléti szolgálatot.

2003. év május hónaptól 32 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, mely alkalmakkor 17 esetben gyermek is jelen volt. Ebben a 17 esetben összesen 33 gyermek volt veszélyeztetve.

2004. évben 31 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, mely alkalmakkor 17 esetben gyermek is jelen volt. Ebben a 17 esetben összesen 29 gyermek volt veszélyeztetve.

2005. évben 26 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, 5 alkalommal volt jelen összesen 7 gyermek volt veszélyeztetve.

2006. évben 18 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, 7 alkalommal volt jelen összesen 14 gyermek volt veszélyeztetve.

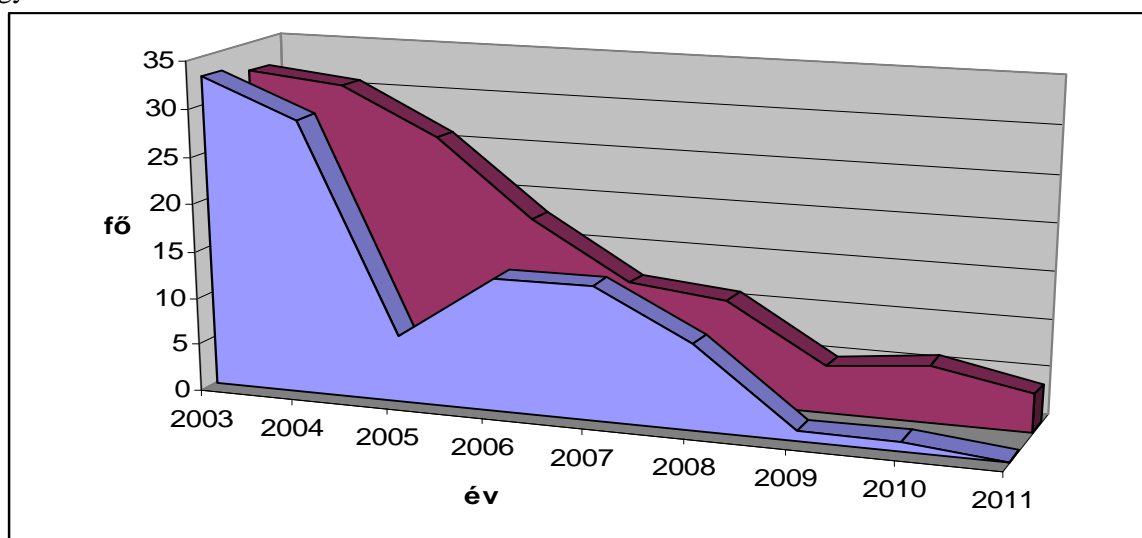
2007. évben 12 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, 6 alkalommal volt jelen összesen 14 gyermek volt veszélyeztetve.

2008. évben 11 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, 6 alkalommal volt jelen összesen 9 gyermek volt veszélyeztetve.

2009. évben 5 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, 1 alkalommal volt jelen összesen 1 gyermek volt veszélyeztetve.

2010. évben 6 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, 1 gyermek egy esetben volt jelen.

2011. évben 4 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, ahol nem volt jelen gyermek.

A családon belüli erőszak esetei és az érintett gyermekek számának alakulása

2003. évben 6 alkalommal indult nyomozás kiskorú veszélyeztetése büntett megalapozott gyanúja miatt a szülők ellen. A sikeres nyomozásnak köszönhetően vádemelési javaslattal lettek megküldve a Kecskeméti Városi Ügyészségnek.

2004. évben 2 esetben indult nyomozás kiskorú veszélyeztetése büntett megalapozott gyanúja miatt, és 2 alkalommal indult nyomozás megrontás bűncselekménye miatt, mely esetekben 2 alkalommal került vádemelési javaslat a másik 2 esetben bizonyíték hiányában került megszüntetésre az ügy.

2005. évben már csak 1 alkalommal indult nyomozás kiskorú veszélyeztetése büntett megalapozott gyanúja miatt, amely vádemelési javaslattal került befejezésre.

2006. évben nem indult büntetőeljárás kiskorú sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt.

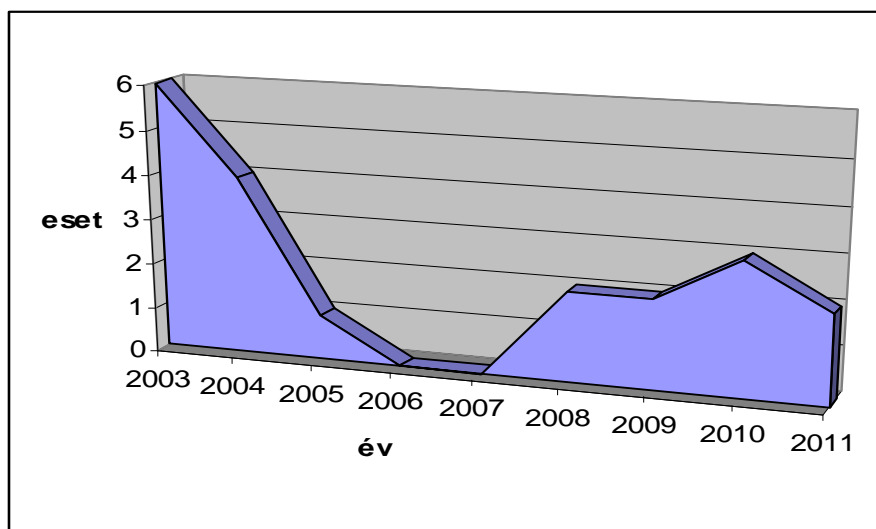
2007. évben nem indult büntetőeljárás kiskorú sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt.

2008. évben már csak 2 alkalommal indult nyomozás kiskorú veszélyeztetése büntett megalapozott gyanúja miatt, amely vádemelési javaslattal került befejezésre.

2009. évben ismételen 2 alkalommal indult nyomozás kiskorú veszélyeztetése büntett megalapozott gyanúja miatt, amelyek közül 1 alkalommal a szakértő nem tárt fel veszélyeztető körülményt, a másik esetben az eljárás folyamatban van.

2010. évben 2 alkalommal indult nyomozás kiskorú elhelyezésének megváltoztatása büntettének, 1 esetben kiskorú veszélyeztetése büntettének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás.

2011. évben 2 alkalommal indult nyomozás kiskorú veszélyeztetése büntett megalapozott gyanúja miatt, amely esetekben összesen 6 gyermeket érintett a büntetőeljárás.

A büntetőeljárás során sértetté vált gyermekek számszerű változása

2010. évben 2 gyermekkorú 4 bűncselekményt, 24 fiatalkorú 63 bűncselekményt követett el.

2011. évben 5 gyermekkorú 20 bűncselekményt, 27 fiatalkorú 61 bűncselekmény elkövetésért felelt.

A fiatalkorú bűnözők elenyésző százalékát a kábítószerrel visszaélők adják, mely esetek sokszor kezdeti stádiumban kerülnek feltárára. A fiatalkorú bűnelkövetők kisebb csoportját a garázdaságokban, testi sértésekben résztvevők alkotják, akik diszkóban, presszóban történő szórakozások során, összeszólalkoznak, nézeteltérésük támad, melyek tettelegesséig fajulnak. A fiatalkorú bűnelkövetők legnagyobb hányadát, a tulajdonelleni bűncselekményt elkövetői alkotják.

Ezen személyek zöme a kisebbség soraiból tevődik össze, akik rendszerint sorozatjellegűen követik el cselekményeiket. Ezen esetekben a pénztelenség, a szülők elhanyagoló italozó életmódja, a rossz baráti környezetet sorolhatjuk fel okokként.

A családon belüli konfliktusok általánosságban a megélhetési gondokkal küszködő szegényebb családokat sújtja, ahol alacsonyabb iskolázottság miatt nehezen kapnak munkát. A gondok problémák előli menekülés hatására italozó életmódba menekülnek, amely élezi a feszültséget ezen családokban. Ha ezen családokban történő események nem jutnak időben a tudásunkra a későbbiek során a folyamatos vitatkozások és veszekedések, a gyermekek elhanyagolásához vezet, amely olykor bűncselekmény méretűvé nőhet.

A családon belüli tettelegességig fajuló konfliktusok csökkenő tendenciát mutatnak statisztikailag. Több esetben a felmerülő problémát a jelzőrendszeri tagok, elsősorban a gyámhivatal saját hatáskörben kezelte, melynek véleményem szerint visszatartó ereje van.

Lajosmizse területén a gyermekkorú bűnelkövetők által elkövetett bűncselekmények mennyisége nem emelkedett az előző évekhez képest.

A bűnelkövetők az unatkozó gyermekekből és a hátrányos helyzetű családokból kerülnek ki.

A gyermekjóléti szolgálattal történő együttműködés alkalmával részt veszünk az esetmegbeszélő konferenciákon, amelyek során tájékoztatást adunk, illetve tájékoztatást kaptunk a veszélyeztetett gyermekekről, családokról. Esetenként bejelentő lapokat küldünk a szolgálat részére amennyiben a rendőri intézkedések során megállapítást nyer, hogy a családi konfliktusban kiskorú is érintett. A továbbiakban is kiemelt fontosságot kell tulajdonítani szolgálat és a rendőrség között létrejött jó kapcsolattartásra, amely elősegíti az esetek során felmerülő problémák megoldását.

A gyermekjóléti szolgálattal folytatott együttműködésnek köszönhetően megállapíthatjuk, hogy 2003. évtől folyamatosan csökken a családon belüli erőszak statisztikailag, azonban meg kell említenünk, hogy feltehetően több eset látens marad. A családon belüli konfliktusokat esetek többségében belülről igyekeznek a családtagok megoldani, és nyilván nem minden esetben jut bármely jelzőrendszeri tag tudomására. A jelenlegi társadalmi helyzet egyre több anyagi és munkahelyi problémát, konfliktust generál, mely feszültség sok esetben otthon tör felszínre. Eddig elsősorban a perifériára szorult családok kerültek látókörbé, de a gazdasági válság egyre szélesebb körből produkál áldozatokat, és elkövetőket.

Szükségesnek tartjuk a hatékony együttműködést, amely együttesen visszaszoríthatja a családi erőszakban érintett, veszélyeztetett gyermekek számát.

- Pártfogó felügyelet végrehajtása
- Közérdekű munka büntetés végrehajtásának megszervezése, ellenőrzése
- Utógondozás, börtönpártfogolás
- Közvetítői tevékenység a büntetőeljárásban

Pártfogó felügyelő beszámolója

Készítette: Susiné Opóczki Mária pártfogó felügyelő)

A Bács-Kiskun Megyei Igazságügyi Hivatal 2 pártfogó felügyelőjének volt területi illetékessége Lajosmizse településen. Az év harmadik negyedében a területek megyei szinten átosztásra kerültek. Lényeges változás, hogy az adott terület pártfogója ettől az időtől kezdve a felnőttekkel és a fiatalokkal is egyaránt foglalkozik. Ez a két terület korábban elkülönült.

A felnőtt korúak felügyeletét, valamint a közérdekű munka végrehajtásának ellenőrzését kezdetben Sebestyenné Ruszkovics Mária látta el. Havi egy alkalommal kihelyezett fogadónapjának Lajosmizse Polgármesteri Hivatala biztosít helyet. A fiatalok pártfogó felügyeletében Bombolyáné Tatai Ágota járt el, ebben az esetben a kihelyezett ügyfélfogadás hónap első csütörtök délutánján Lajosmizsén, a Rendőrkapitányság épületében történt. A változást követően én lettem a pártfogó

felügyelő Lajosmizsén, Felsőlajoson és Ladánybenén. A két kihelyezett ügyfélfogadást továbbra is a megszokott időben és helyszíneken változatlan formában ellátom.

Köszönetet mondok a Rendőrségnek és a Polgármesteri Hivatalnak, amiért készségesen „befogadnak” bennünket, távollétünkben a betérő ügyfeleinknek tájékoztatást adnak.

Örömmel jelenthetem be, hogy szerződést kötöttünk a Felsőlajosi és a Ladánybenei Polgármesteri hivattal, melynek eredményeként már fogadják a közérdekű munkára ítélteteket. Eddig a munkahely hiánya miatt ezek a bűnelkövetők nem dolgozták le a büntetésüket, az aktájuk szép csendben 3 év múlva elévült.

Bács-Kiskun megyében a pártfogó felügyelői szolgálat vonatkozásában 2011-ben és 2012. év elején létszámleépítés és az üres státuszok elvesztése történt. Eközben a szakmai munkát igénylő munkatársak munkaterhe folyamatosan nőtt. Pártfogóink 150-250-es aktaszámmal dolgoznak az ideális 70-100 helyett. Ebből egyenesen következik, hogy nagyon nehéz a jogszabályokban előírt határidőket tartani.

Az alábbiakban számszerűen is próbálom a hivatalunk leterheltségét bemutatni.

2010. évi adatok

	Fiatalkorú/db.	Felnőtt/db.	Összesen/db.
Érkezett	1169	2121	3290
Befejezett	1102	1977	3079
Folyamatban van	1647	3609	5256

2010. évi megoszlás az összeshez viszonyítva %-ban

	Fiatalkorú	Felnőtt	Összes
Érkezett	36 %	64 %	100 %
Befejezett	36 %	64 %	100 %
Folyamatban	31 %	69 %	100 %

Megállapítható, hogy 2010-ben az összes beérkezett és a bejezett ügyek 36-36 %-át tették ki a fiatalkorú elkövetők. A folyamatban lévő akták számából 31 % volt a fiatalkorúaké.

2011. évi adatok

	Fiatalkorú/db.	Felnőtt/db	Összesen
Érkezett	967	2281	3248
Befejezett	1042	1855	2897
Folyamatban	1512	3913	5425

2011. évi megoszlás az összeshez viszonyítva %-ban

	Fiatalkorú	Felnőtt	Összesen
Érkezett	30 %	70 %	100 %
Befejezett	36 %	64 %	100 %
Folyamatban	28 %	72 %	100 %

2011. évi adatok a 2010 évhez viszonyítva %-ban

	Fiatalkorú	Felnőtt	Összesen
Érkezett	83 %	108 %	99 %
Bejezett	95 %	94 %	94 %
Folyamatban	92 %	108 %	103 %

2011-ben a beérkezett és a folyamatban lévő ügyekből nőtt a felnőttek és csökkent a fiatalok bejezett ügyek esetében a felnőttek és a fiatalok aránya. A globál adathoz képest változatlan maradt az arány.

2011-ben a 2010-hez képest az érkezett és befejezett ügyek száma néhány százalékkal csökkent: fiataloknál a beérkezés 83 % volt, a felnőttek esetében nőtt, 108 %-ra. Kevesebb ügyet fejeztünk be fiatalok és felnőttek esetében is. A folyamatban lévő ügyek száma összességében nőtt, ezen belül a fiataloké 8 %-kal csökkent, a felnőttek esetében 8 %-kal nőtt.

2012. februári aktuális állapot Lajosmizsén:

Pártfogó felügyelet 39 db, melyből:

▪ Folyamatban lévő felnőtt:	20 fő
▪ Folyamatban lévő fiatal:	15 fő
▪ Börtönben van:	3 fő
▪ Javalat alatt:	1 fő

Közérdekű munka letöltése alatt: 40 fő, melyből:

▪ Folyamatban:	25 fő
▪ Börtönben:	7 fő
▪ Elfogatóparancs alatt:	2 fő
▪ Átváltoztatás alatt:	6 fő

Összesen: 79 fő

A pártfogó felügyelet hatékony, pontos végrehajtása érdekében a pártfogó felügyelők:

- Folyamatosan kapcsolatot tartottak, konzultáltak a városi és a megyei **bíróságokkal, ügyészségekkel** valamint közös konferenciákon vettek részt.

-**A rendőrséggel**, a rendőrségen belül a körzeti megbízottakkal, a bűnmegelőzést végzőkkel, járőrökkel működtek együtt. Napi kapcsolatunk a helyi rendőrséggel kifogástalannak mondható.

-A pártfogoltak, utógondozottak munkába állítása folyamatosan problémát jelent. Ennek érdekében napi kapcsolatot alakítottak ki a **munkaügyi kirendeltségek** egy-egy munkatársával. Sajnos, az utóbbi időben összesen három embernek sikerült elhelyezkedni a munkaügyi központ segítségével. Ez nagyon kevés. Meg kell említeni, hogy nagy akadályt jelent az aluliskolázottság: többnyire a végzettségük csak 8 általános. Elvértve van szakmával rendelkező pártfogolt. Az érettségizett ember már-már kuriózum. Nagyon sokan alkalmi munkában dolgoznak.

-**A polgármesteri hivatalok, családsegítő központok, gyermekjóléti szolgálatok, hajléktalan ellátó szervezetek, civil szervezetek**, közöttük is kiemelten a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat (az elterelés kapcsán), a Twist Olivér Gyermek-és és Ifjúságvédelmi Egyesület (csellengők védelme), valamint Máltai Szeretetszolgálat (hajléktalan ellátás, étkeztetés, ruhaneműk eljuttatása a rászorulóknak) és a pártfogó felügyelők munkakapcsolata példaértékű. A Máltai Szeretetszolgálat két rászoruló ügyfelemnek tűzifát tudott szerezni. Nagy gond, hogy a pártfogoltjaink súlyos anyagi gondokkal küzdenek. A Családsegítő Központok anyagi lehetőségei minimálisak, a Máltai Szeretetszolgálatnál óriási a segítséget igénylők száma. Az Önkormányzatok pénzügyi és természetbeni támogatásai sem számottevőek. Több pártfogoltam már képtelen kiváltani a saját vagy gyermek gyógyszereit. Van olyan pártfogoltam, aki szív és érrendszeri gyógyszereit már több napja nem szedi, mert nem bírja megvenni. A természetbeni ellátásként igényelhető közgyógyellátásra jogosultság elbírása több hónapig is eltart. És addig mi lesz?

A jelzőrendszer hatékony működése miatt még szorosabbra fűzték a kapcsolatot a családsegítő központok és a gyermekjóléti központok munkatársaival, a városi gyámhivatalok családvédelmi koordinátorai a családon belüli erőszak visszaszorítása érdekében. Iskolákkal, gyermekotthonokkal napi munkakapcsolatban álltak.

- **A RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal** és a megye kórházaival napi a kapcsolat, nem csak a kábítószerrel visszaélés vétsége miatt gyógykezelésre, megelőző felvilágosító programban való részvételre kötelezett pártfogó felügyelet alatt állók ügyében. Ez kiterjed a külön magatartási

szabályként előírt pszichiátriai terápián és az alkohol betegség gyógyítására is. A karitatív szervezetek, hajléktalan ellátás, Máltai Szeretetszolgálat, Vöröskereszt hatékonyan segíti a pártfogó felügyelők munkáját.

-A bűnmegelőzés, a pártfogó felügyelet hatékonyabbá tétele érdekében több cigány kisebbségi önkormányzattal együttműködési megállapodás aláírására került sor. Ennek köszönhetően Lajosmizse **CKÖ** aktív segítségével 2010 decemberében -a megfelelő kijelölhető munkahely híján hosszabb ideig letöltésre váró- közérdekű munka-büntetésekben megindulhatott a végrehajtás. Kiemelkedően jónak és zökkenőmentesnek mondhatom hivatalunk és a Lajosmizsei Cigány Kisebbségi Önkormányzat közötti munkakapcsolatot. Baranyi-Rostás Rodrigó koordinálja a közérdekű munka végrehajtását. Naprakészen vezeti a jogszabályban előírt nyilvántartásokat, bármikor naprakész információval tud szolgálni.

-A **jelzőrendszer** tagjaként továbbra is aktívan jelez a pártfogó. A környezettanulmányok előtti telefonos informálódások a gyermekjóléti szolgálat családgondozója felé többnyire indokolatlanná teszik az írásos jelzést, mert közben kiderül, hogy már gondozott, vagy védelembe vett családok gyermekeiről van szó.

-Meg kell említeni az **SOS Ifjúsági Házat** Lajosmizsén, ahol jelenleg 3 lakójuknak van nálam ügye. Az intézmény vezetője és nevelők mindig nagyon segítőkészek, nyitottak. Jelzem, hogy a rendszeres látogatásaim során tapasztaltam, hogy hallatlan munkabírással, türelemmel, empátiával próbálják nevelni a rábízott gyerekeket. Ez nem egyszerű, hiszen a szép szavakon kívül semmilyen fegyverezési eszköz nincs a kezükben. Tétlenül kell nézniük, amikor több gyerek fel sem kel délig, és el sem indul az iskolába. Tehetetlenek a folyamatosan szökésben lévő gyerekekkel is.

-**Általános és középiskolák:** minden környezettanulmány elkészítése során megkeressük az iskolákat és pedagógiai vélemény kérünk. Minden esetben gyorsan és tartalmasan készítik el, amit ezúton is köszönünk. A jelzőrendszeres értekezleten a személyes találkozások alkalmazásával szembesültem igazán a pedagógusok nehéz helyzetével: egyre több a deviáns gyerek, aki zülleszt, bomlasztja a közösséget. Egyre nehezebb minőségi pedagógiai munkát végezniük. Az osztályokban több túlkoros gyerek is van, akik nem figyelnek, és zavarják az órák normális menetét. A szülők a gyerekeiknek hisznek és nyíltan szembefordulnak a pedagógussal. Pártfogoltjaim között is van bőven olyan, aki akár több, mint 100 órát hiányzott.

-A **pártfogói családlátogatások** során tapasztaltak vonatkozásában elmondható, hogy az érintett fiatalok többsége elfogadhatóan rendezett családi háttérrel rendelkezik, a szabálykövetésre törekednek és esetükben bűnismétlés lehetősége csekély. A felügyelet alatt állók közül egyes családokban a megélhetés biztosítására, de a rossz, deviáns és normasértő szocializációs minták átörökítésével szülő-gyermek vonatkozásában ismétlődő a bűnelkövetés. A településen két-három családból kerül ki a visszaesők, vagy többszörös visszaesők zöme. A szülők több esetben semmilyen munkakultúrával nem rendelkeznek. Többször előfordul, hogy a gyerek megy alkalmi munkát végezni, hogy legyen a családnak pénze. És a szülő nem érti, hogy mi ezzel a gond. Az igazolatlan hiányzások több esetben ezekből adódnak. Volt úgy, hogy 11 órakor úgy készítettem a környezettanulmányt, hogy közben az azonos légkörben alvó apuka fel sem ébredt.

Összegzésében elmondható, hogy Lajosmizse település Gyermekjóléti- és Családsegítő Szolgálatának munkatársaival a kapcsolatunk aktív, az ügyek vonatkozásában naprakész. Kapcsolattartásunk személyes, telefonos, e-mail és levél formájában is megvalósul.

Sok segítséget kapunk az ügyfelek felkeresésénél, környezettanulmány készítésekor, illetve a folyamatban lévő felügyelet vonatkozásában egyaránt.

A tény, hogy Lajosmizséről kis számban kerülnek pártfogói felügyelet alá súlyosabb bűncselekményt elkövetők; a kisebb súlyú vagy elleni bűncselekmények vannak túlsúlyban. Kevés a visszaeső, mely mutatja a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat aktív gondozását, illetve megelőző munkáját, valamint a jelzőrendszer hatékonyságára is következtetni enged.

Befejezésül arról beszélnék, hogy miért jó pártfogónak lenni: Hiszem és vallom, hogy szükség van arra, hogy valaki figyelemmel kísérje a bűnelkövető életét, segítséget nyújtson a kezdeti időszakban, és mindenképpen tartsa vissza a bűnismétléstől. Ehhez szükségünk van empátiára, egy kis pszichológiai, pedagógiai, pszichiátriai tudásra, türelemre, előítélet-mentességre. És mi a siker: ha

valaki talál munkát, ismét jár iskolába, jogkövető állampolgárrá válik, nem szív több füves cigit, önmagához képest tud és akar változni és fejlődni.

A Pártfogó Felügyelői Szolgálat ügycsoportjai:

- Pártfogó felügyelői vélemény
- Környezettanulmány készítése

IX. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek:

A civil szervezetekkel történő kapcsolattartást az egyes beszámolók taglalják.